

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W KATOWICACH

**Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000
Graniczny Meander Odry PLH240013
w województwie śląskim**

Katowice
28 maja 2024 r.

Spis treści

1. Etap wstępny pracy nad Planem	4
1.1. Informacje ogólne	4
1.2. Ustalenie terenu objętego Planem	4
1.3. Mapa obszaru Natura 2000	5
1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu	6
1.5. Przedmioty ochrony wg. obowiązującego SDF (stan na maj 2023)	9
1.5.1. Siedliska	9
1.5.2. Gatunki zwierząt	10
1.6. Kluczowe instytucje/grupy dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności	11
2. Etap II Opracowanie projektu Planu	15
2.1. Ogólna charakterystyka obszaru	15
2.2. Struktura własności i użytkowania gruntów	16
2.3. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka	16
2.4. Istniejące plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego	17
2.5. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane	19
2.5.1. Typy siedlisk przyrodniczych	19
2.5.2. Gatunki zwierząt (bez ptaków) i ich siedliska występujące na terenie obszaru	23
3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem	25
3.1. Rzeczywisty stan ochrony	25
3.2. Referencyjny stan ochrony	44
4. Analiza zagrożeń	54
5. Cele działań ochronnych	61
6. Ustalenie działań ochronnych	65
7. Wskazania do dokumentów planistycznych	74
8. Przesłanki sporządzenia planu ochrony	74
9. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic	74

10. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.....	75
11. Zestawienie uwag i wniosków	76
12. Literatura	83
13. Załączniki	83

1. Etap wstępny pracy nad Planem

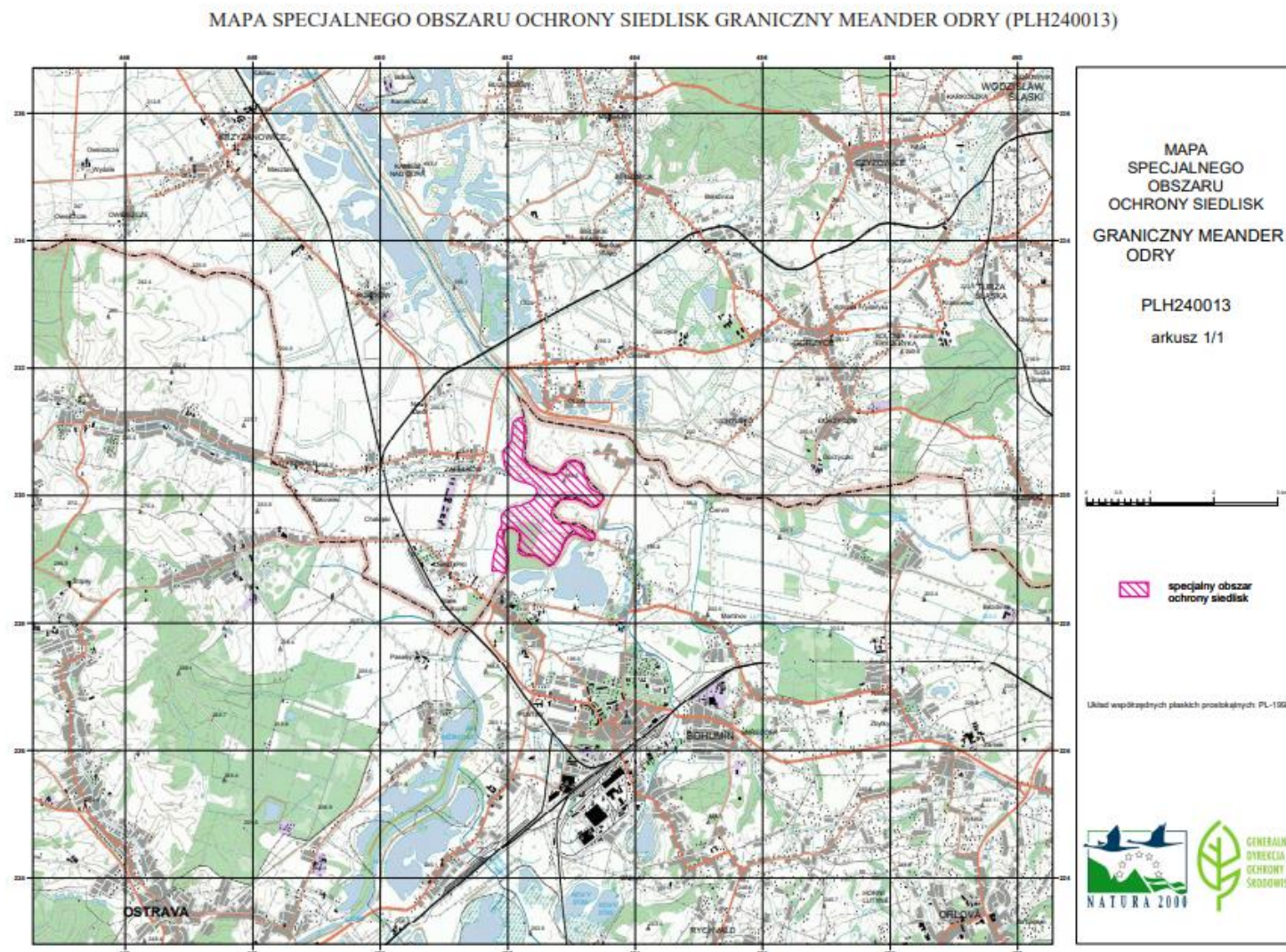
1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Graniczny Meander Odry
Kod obszaru	PLH240013
SDF	SDF (ostatnia aktualizacja maj 2023) stanowi załącznik nr 1 do dokumentacji.
Położenie	woj. śląskie, pow. raciborski, gm. Krzyżanowice
Powierzchnia obszaru (w ha)	156,63
Status prawny	Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 8039 (2009/93/WE) Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Graniczny Meander Odry (PLH240013) (Dz. U. poz. 832 z późn. zm.).
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	25-01-2023 r.
Termin opracowania Planu	
Wykonawca projektu Planu	RDOŚ w Katowicach, Pl. Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice
Osoba odpowiedzialna w RDOŚ	Justyna Czajka tel.: +48 32 42 06 859 e-mail: justyna.czajka@katowice.rdos.gov.pl
Sprawujący nadzór	RDOŚ w Katowicach, Pl. Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

Brak jest krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywających się z obszarem, które powodują wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu. Plan zadań ochronnych będzie sporządzany dla całego obszaru Natura 2000.

1.3 Mapa obszaru Natura 2000

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

Obszar Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EEG z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Obszar ten został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE z 12 grudnia 2008 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, a rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 832) wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk. Obszar Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 położony jest w granicach administracyjnych gminy Krzyżanowice. Ostoja ta obejmuje naturalnie meandrujący fragment doliny Odry wraz z fragmentami zachowanych siedlisk nadrzecznych. Teren jest prawie corocznie zalewany. Cały obszar stanowi potencjalne siedlisko lasów łęgowych.

W świetle zapisów rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 832 z późn. zm) Obszar Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 jest wyznaczony dla ochrony siedlisk:

- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (3150),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe (91E0),
- łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) (91F0),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (6510)

oraz gatunku:

- zgnirotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* (1086)

Przedmiotowy obszar Natura 2000 w całości lub w części nie pokrywa się z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego. W odniesieniu do tego obszaru nie może mieć zatem zastosowania przepis art. 28 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000 obowiązkowo sporządza się plan zadań ochronnych ustanawiany w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Plan zadań ochronnych jest narzędziem zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony, czyli zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wy-

konanie, a także terenu i terminu ich wdrażania. W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawiając plan zadań ochronnych, zobowiązany jest kierować się, przede wszystkim koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Dla ww. obszaru Natura 2000 ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem nr 36/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2013 r. poz. 7874.), dostępny również na stronie: <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/graniczny-meander-odry-plh240013>. W związku z aktualizacją stanu wiedzy o obszarze konieczna jest zmiana ww. planu zadań ochronnych.

W związku z tym, przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia kolejnego planu zadań ochronnych dla Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013:

- wyznaczenie zadań ochronnych,
- określenie zagrożeń dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt,
- określenie celów działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt,
- ustalenie celów działań ochronnych: specyficznych dla miejsca, kompleksowych, specyficznych co do cechy, specyficznych dla przewidywanego stanu odpowiadające ekologicznym wymogom gatunków z załącznika II występującym na tych terenach, odzwierciedlających znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, przy odpowiednim stanie ochrony typów siedlisk i gatunków występujących na tym obszarze oraz dla spójności sieci Natura 2000,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne w tym w zakresie monitoringu ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania,
- ustalenie działań ochronnych o charakterze „celowościowym”, tj. skoncentrowanych na realizacji określonych czynności, a nie sporządzeniu listy zakazów,
- określenie wskazań do dokumentów planistycznych,
- określenie przesłanek sporządzania planu ochrony.

W trakcie obowiązywania obecnego planu zadań ochronnych powstały opracowania będące wynikiem realizacji działań ochronnych w nim zawartych. Staną się one podstawą sformułowania nowych zapisów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń zmiany planu zadań ochronnych.

Zapisy planu zadań ochronnych będą wypracowane w wyniku kompromisu wszystkich zainteresowanych stron. Zasady ochrony obszaru będące wynikiem współpracy pozwolą zminimalizować potencjalne konflikty pomiędzy ochroną przyrody a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach będzie zamieszczał informacje o stopniu zaawansowania prac nad projektem planu zadań ochronnych na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/graniczny-meander-odry-plh240013> oraz na bieżąco je uaktualniał, a także szczegółowo określi sposób komunikowania się z zainteresowanymi osobami i podmiotami.

1.5. Siedliska i gatunki wymienione w SDF (stan na maj 2023)

1.5.1 Siedliska

Kod	Nazwa polska	Pokrycie [ha]	Reprezenta tywność	Pow. względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna
3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	2,53	B	C	B	B
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,01	D	-	-	-
6510 ¹	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	4,73	C	C	C	C
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	34,54	C	C	C	C
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	7,07	C	C	C	C

*Naukowa nazwa siedliska

¹ **Siedlisko planowane do usunięcia z listy przedmiotów ochrony.** RDOŚ w Katowice pismem znak: WPN.630.4.2023.JC z dnia 20 marca 2023 r. wnioskował o usunięcie siedliska z listy przedmiotów ochrony. GDOŚ zaakceptował ten wniosek pismem znak DZP-WO.630.1.17.2023.IW z dnia 25 maja 2023 r. Aktualnie **wniosek o usunięcie z list przedmiotów ochrony czeka na akceptację KE.**

1.5.2 Gatunki zwierząt

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max					
1086	Zgniotek cynobrowy	<i>Cucujus cinnaberinus</i>										C	C	A	B
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>										D			
6179	Modraszek nausitous	<i>Phengaris nausithous</i>										D			

1.6. Kluczowe instytucje/grupy dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

Lista potencjalnie zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków

L.p.	Instytucja/osoby	Opis istotności dla obszaru (fakultatywne)
1.	Marszałek Województwa Śląskiego/ Urząd Marszałkowski ul. Ligonía 46 40-037 Katowice telefon: 32 207-88-88; faks: 32 207-83-81 Adres e-mail: kancelaria@slaskie.pl	nadzór, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji
2.	Starostwo Powiatowe w Raciborzu/Starosta Raciborski Plac Stefana Okrzei 4, 47-400 Racibórz tel.: +48 32 45 97 300; fax: +48 32 41 58 7 36 email: bok@powiatraciborski.pl	nadzór, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji
3.	Urząd Gminy Krzyżanowice ul. Główna 5, 47-450 Krzyżanowice +48 32 419 40 50, 419 40 51, 419 42 13; + 48 32 419 42 34 e-mail: ug@krzyzanowice.pl	udostępnienie informacji, planowanie (uwzględnianie wskazań do mpzp)
4.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach ul. Henryka Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice tel.: +48 32 777 49 50 fax: +48 32 777 49 99 e-mail: gliwice@wody.gov.pl	nadzór, zarządzanie zlewnią, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji
5	Zarząd Zlewni w Gliwicach ul. Robotnicza 2 44-100 Gliwice tel.: +48 (32) 231 64 31; fax: +48 (32)777 49 99 w. 20 e-mail: zz-gliwice@wody.gov.pl	nadzór, zarządzanie zlewnią, planowanie, monitorowanie, doradzanie, udostępnienie informacji
6.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach ul. Konstantego Damrota 16, 40-022 Katowice tel. 32 201 76 00, 32 251 80 40, faks 32 251 55 54 e-mail: sekretariat@katowice.wios.gov.pl	kontrola, monitorowanie, udostępnienie informacji

7.	Zarząd Okręgowy w Katowicach Polskiego Związku Łowieckiego ul. Zwycięstwa 2, 41-103 Siemianowice Śląskie e-mail: zo.katowice@pzlow.pl Sekretariat: 694 000 530	udostępnienie informacji
8.	Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego Zarząd Katowice ul. Wróblewskiego 35 40-214 Katowice Tel: (32) 203 84 92, 203 81 12 Fax: (32) 258 50 96 katowice@pzw.com.pl	użytkownik, udostępnienie informacji
9	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu ul. Piastowska 9, 49-300 Brzeg tel. 77 416 28 87 e-mail: sekretariat@brzeg.buligl.pl	Realizacja projektu LIFE pn. „Odtworzenie oraz zachowanie obszarów bagiennych, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury”
10.	KOWR OT Częstochowa ul. Jana III Sobieskiego 7 42-200 Częstochowa Tel. (34) 378 20 36 e-mail: czestochowa@kowr.gov.pl	Zarządzanie gruntami
11.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice Tel.: (32) 609 45 01 609 45 02 sekretariat@katowice.lasy.gov.pl	doradztwo,
12.	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie ul. Rogera 1 47-430 Rudy Tel.: (32) 410 30 29, 410 30 68, rudy@katowice.lasy.gov.pl	doradztwo, nadzór na zlecenie Starostwa
13.	Śląski Oddział Regionalny Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ul. Sobieskiego 7 42-200 Częstochowa Tel. (34) 378 28 00; e-mail: slaski@armir.gov.pl	doradztwo, udostępnienie informacji

14.	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie ul. Wyszyńskiego 70/126, 42-200 Częstochowa tel. 34 3770100, 34 3770101, faks 34 3620489 e-mail: sodr@odr.net.pl	doradztwo, udostępnienie informacji
15.	Śląska Izba Rolnicza ul. Jesionowa 9A 40-159 Katowice tel./fax. 32/258-04-45 biuro@sir-katowice.pl	doradztwo, udostępnienie informacji
16	Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem ul. M. Curie-Skłodowskiej 1 50-381 Wrocław tel. +48 71/326 74 70; fax +48 71/328 37 11 sekretariat@mkoo.pl	doradztwo, udostępnienie informacji
17	WWF Polska ul. Usypiskowa 11 02-386 Warszawa <u>kontakt@wwf.pl</u> tel. +48 22 660 44 33	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie
18	Klub Przyrodników KLUB PRZYRODNIKÓW Owczary 17, 69-113 Górzycy Biuro: tel. 694 206 670; e-mail: klub.przyrodnikow.kp@gmail.com	udostępnienie informacji, planowanie, promowanie
19	UŚ Instytut Nauk o Ziemi Adres: 41-200 Sosnowiec, ul. Będzińska 60	badania, udostępnienie informacji, doradztwo, planowanie
20	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy ul. Słowicza 32; 02-170 Warszawa tel.: 22 37 50 525 (sekretariat) e-mail: sekretariat@ios.edu.pl	badania, udostępnienie informacji, doradztwo, planowanie
21	Uniwersytet Śląski Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Zakład Botaniki Systematycznej ul. Jagiellońska 28, 40- 032Katowice	badania, udostępnienie informacji, doradztwo, planowanie

22	Polska Akademia Nauk Instytut Ochrony Przyrody al. Adama Mickiewicza 33, 31-120 Kraków sekretariat: 12 632 22 21, 12 370 35 14 centrala: 12 370 35 00 e-mail: sekretariat@iop.krakow.pl	badania, udostępnienie informacji, doradzanie, planowanie
23	Instytut Inżynierii Środowiska Uniwersytet przyrodniczy we Wrocławiu pl. Grunwaldzki 24 50-363 Wrocław	badania, udostępnienie informacji, doradzanie, planowanie
24	Muzeum Przyrodnicze Uniwersytetu Wrocławskiego ul. Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław tel. +48 71 375 41 45	badania, udostępnienie informacji, doradzanie, planowanie
25	Oddělení ochrany přírody a zemědělství Krajský úřad Moravskoslezského kraje 28. října 117, 702 18 Ostrava	Planowanie i zarządzanie obszarem Hraniční meandry Odry CZ0814093
26	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Al. Jerozolimskie 136 02-305 Warszawa tel.: 22 310-67-00 e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl	koordynacja sieci Natura 2000 w Polsce

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

2.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Specjalny obszar ochrony siedlisk Graniczny Meander Odry PLH2400013 położony jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, w granicach administracyjnych powiatu raciborskiego, gminy Krzyżanowice, na granicy z Republiką Czeską. Rozciąga się on na odcinku 4 km od przejścia granicznego Bohumin – Chałupki do ujścia Olzy do Odry.

Obszar koncentruje się wokół doliny silnie meandrującej rzeki Odry. Rzeka na odcinku przejście graniczne Chałupki-Bohumin – ujście Olzy przemieszcza się swobodnie w obrębie koryta i tworzy siedem dużych meandrów. Obszar sąsiadujący z korytem Odry stanowi płaską terasę zalewową ograniczoną w okolicach Chałupek obwałowaniem przeciwpowodziowym i poprzecinaną systemem rowów melioracyjnych. W centralnej i północnej części obszaru płaską powierzchnię terenu urozmaicają niewielkie zagłębienia starorzeczy Odry oraz wąskiej doliny potoku Bełk. Cały obszar granicznych meandrów Odry zajmuje potencjalne siedlisko lasów łęgowych. Znaczącą część obszaru granicznych meandrów Odry stanowią tereny wielkopowierzchniowych upraw rolnych.

Najistotniejszym zagrożeniem w obszarze jest występowanie inwazyjnych roślin obcego pochodzenia (zwłaszcza rdestowców *Reynoutria* spp.) w znaczący sposób zaburzających struktury niemal wszystkich występujących na obszarze zbiorowisk na terenie granicznych meandrów.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Graniczny Meander Odry PLH2400013 pokrywa się z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Meandry rzeki Odry”. Na mocy Rozporządzenia Wojewody Śląskiego nr 78/04 z dnia 29 października 2004 roku na obszarze 165 ha, przylegających do granicznego odcinka Odry w okolicy Chałupek i Zabełkowa, utworzono Obszar Chronionego Krajobrazu. Celem ochrony na tym terenie jest nieuregulowany odcinek rzeki Odry wraz z występującymi tu cennymi siedliskami przyrodniczymi. Podobne, naturalne meandry rzeczne na Odrze zachowały się jedynie na terenie Parku Krajobrazowego „Poodří” w Republice Czeskiej. Specjalny obszar ochrony siedlisk Graniczny Meander Odry PLH2400013 jest kontynuacją obszaru o tej samej randze o nazwie Meandry Dolni Odry (CZ0814093) wyznaczonym na terenie Republiki Czeskiej. Obejmuje obszar 156,63 ha i wraz ze stroną czeską stanowi izolowaną „wyspę” cennych siedlisk nadrzecznych.

2.2. Struktura własności i użytkowania gruntów

(Dane użytkowania i pokrycia terenu np. z najnowszego programu CORINE Land Cover bądź jeśli jest to możliwe innych dokładniejszych danych np. PODGiK).

Klasy pokrycia terenu*	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
<i>Lasy</i>	<i>Skarb Państwa</i>		
	<i>Własność komunalna</i>		
	<i>Własność prywatna</i>		
	<i>Inne</i>		
<i>Grunty orne</i>			
<i>Łąki i pastwiska</i>			
<i>Zbiorniki wodne</i>			
<i>Cieki</i>			
<i>Inne</i>			

* Zgodnie z Corine Land Cover

2.3. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

Tabela wymaga uszczegółowienia w odniesieniu do przedmiotów ochrony, np. kiedy ochroną objęte są siedliska nieleśne – łąki i murawy - należy doprecyzować informację biorąc pod uwagę strukturę pakietów programu rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Typy użytków*	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu/
<i>Lasy</i>	<i>Lasy Państwowe</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>
	<i>Lasy komunalne</i>		
	<i>Lasy prywatne</i>		
	<i>Inne</i>		
<i>Sady</i>			
<i>Trwale użytki zielone</i>		BRAK DANYCH	BRAK DANYCH
<i>Wody</i>			
<i>Tereny zadrzewione lub zakrzewione</i>			
<i>Inne</i>			

* Wg wytycznych do SDF 2012.1

2.4. Istniejące plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
1.	UCHWAŁA NR 0007.XXXVI.82.2017 RADY GMINY KRZYŻANOWICE z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice w granicach administracyjnych, z wyłączeniem terenu przedsięwzięcia „Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim (polder)” – Etap IVA	Urząd Gminy Krzyżanowice/	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura Graniczny Meander Odry. Ustalenia MPZP podtrzymują dotychczasowy sposób zagospodarowania gruntów w obszarze Natura 2000 [funkcja lasów (ZL) i rolna (R)]	3150 91F0 91F0 zgniotek cynobrowy	Nie dotyczy
2.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice – tekst jednolity / Uchwała Nr 0007.XIX.35.2016 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 24.05.2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice	Urząd Gminy Krzyżanowice	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura Graniczny Meander Odry. Ustalenia podtrzymują dotychczasowy sposób zagospodarowania gruntów w obszarze Natura 2000	3150 91F0 91F0 zgniotek cynobrowy	Nie dotyczy
3.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego	Urząd	Brak ustaleń dokumentu mogących	brak	Nie dotyczy

	Województwa Śląskiego 2020+ załącznik do uchwały nr V / 26 / 2 / 2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.	Marszałkowski Województwa Śląskiego	mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura Graniczny Meander Odry		
4.	PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRZYŻANOWICE NA LATA 2021-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXX/28/2021 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 27.04.2021 r.	Urząd Gminy Krzyżanowice	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000	brak	Nie dotyczy
5.	Inwentaryzacja stanu lasów opracowana dla Gminy Krzyżanowice na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2031r.	Urząd Gminy Krzyżanowice	Brak wskazań gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna. W wydzieleniu 5a zaplanowano jedynie zabiegi agrotechniczne z odnowieniem powierzchni i pielęgnacją Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura Graniczny Meander Odry	91F0 91F0 zgniotek cynobrowy	Nie dotyczy
6.	Projekt Planu urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na okres od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2025 r. / obręb ewidencyjny Chałupki	Starosta Raciborski	Brak wskazań gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna. Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura Graniczny Meander Odry	91F0 91F0 zgniotek cynobrowy	Nie dotyczy

2.5. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane

2.5.1. Typy siedlisk przyrodniczych

Kod	Nazwa	Pokrycie [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna	Stopień rozpoznania
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>		B	C	B	B	Bardzo dobry - w pełni zinwentaryzowane obiekty
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	34,54	C	C	C	C	Bardzo dobry - siedlisko w pełni zinwentaryzowane
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	7,07	C	C	C	C	Bardzo dobry - siedlisko w pełni zinwentaryzowane

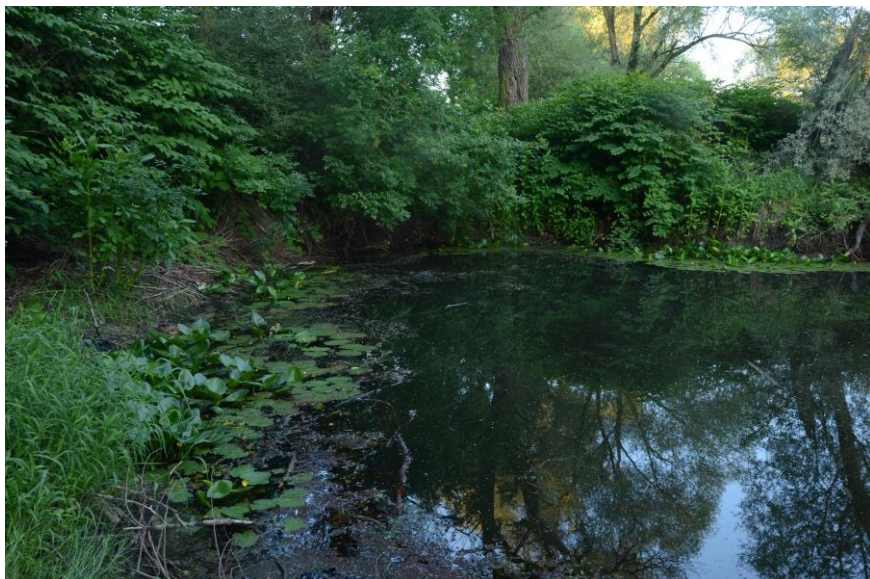
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

Reprezentatywność: B (dobra)

Siedlisko cechuje się nieco zubożonym składem gatunkowym w stosunku do typowo wykształconych płatów siedliska w podtypie 3150-2, co przejawia się przede wszystkim występowaniem zazwyczaj tylko jednego zbiorowiska nymfeidów i elodeidów lub tylko jednego prostego zbiorowiska pleustofitów. Stwierdzono też jednak zbiorowisko chronionego gatunku pleustofita (salwinia pływająca *Salvinia natans*) w jednym ze starorzeczy. Zbiorniki wodne stanowiące płaty siedliska cechują się naturalnym charakterem, a wpływ człowieka jest silnie ograniczony.

Powierzchnia względna: C ($2\% \geq p > 0\%$)

Powierzchnia siedliska to 2,53 ha, co stanowi poniżej 0,001% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 3150, wynoszącej 4400,1 km² (z tego 4400 km² w regionie kontynentalnym).

Stan zachowania: B (dobry), w tym:

Stopień zachowania struktury: II – dobrze zachowana.

Na większości stanowisk przynajmniej po jednym zbiorowisku elodeidów i nymfeidów, jednak na dwóch stanowiskach brak. Na większości stanowisk podwyższona konduktywność i obniżona przezroczystość wody.

Stopień zachowania funkcji: II – dobre perspektywy.

Wypływanie zbiorników nieznaczne, w związku z naturalnym korytem Odry i regularnymi zalewami możliwe okazjonalne przemywanie starorzeczy. Możliwe jest też powstawanie nowych zbiorników – obserwowane są odpowiednie procesy. Brak istotnych zagrożeń dla przetrwania siedliska, zauważalne zagrożenia (np. podwyższona konduktywność) nie powinny też zagrozić pogorszeniem stanu siedliska.

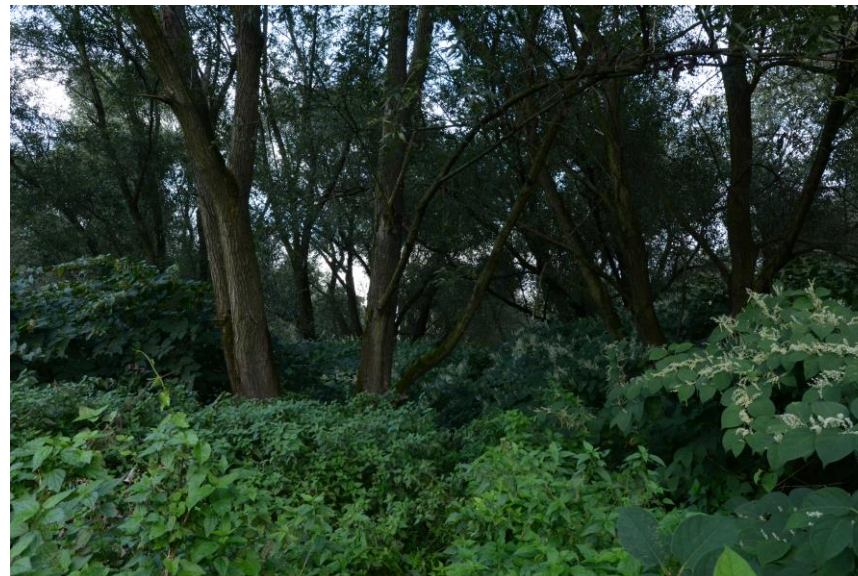
Możliwości odtworzenia: III – trudne lub niemożliwe.

Brak możliwości dalszej poprawy stanu siedliska – zbiorowiska roślinne uwarunkowane są warunkami naturalnymi. Usunięcie uprawnej formy grzybienia nie wpłynie na ocenę stanu siedliska. Zgodnie z zasadami oceniania, w przypadku oceny II stopnia zachowania struktury oraz stopnia zachowania funkcji, stan zachowania przyjmuje wartość B niezależnie od możliwości odtworzenia.

Ocena ogólna: B: dobra

Płaty siedliska w obszarze stosunkowo reprezentatywne dla podtypu 3150-2. Występują typowe zbiorowiska roślinne, w tym stosunkowo często nymfeidy, obecny chroniony gatunek pleustofita. Siedlisko w obszarze w stosunkowo dobrym stanie, o dobrych perspektywach – zachowana naturalna dynamika koryta Odry

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe

Reprezentatywność: C (znacząca): siedlisko występuje w obszarze w podtypie *91E0-1 Łęg wierzbowy *Salicetum albae* wraz z wiklinami nadrzecznymi *Salicetum triandro-viminalis* oraz *91E0-2 Łęg topolowy *Populetum albae*. Struktura drzewostanu jest typowa dla tych podtypów siedliska - większość płatów cechuje się stosunkowo luźnym drzewostanem złożonym z wierzb białej i kruchej w średnim wieku. Domieszkę czasem stanowi topola czarna (lub jej mieszańce z gatunkami amerykańskimi). Podszyt słabo rozwinięty, złożony głównie z bzu czarnego, a czasem również czeremchy zwyczajnej i derenia świdwy. Na części powierzchni płatów występują zbiorowiska wiklin nadrzecznych, pozbawione drzewostanu i złożone w dużej mierze z krzaczastej wierzby wiciowej. Runo ubogie w gatunki typowe w związku z inwazją rdestowca ostrokończystego.

Powierzchnia względna: C ($2\% \geq p > 0\%$): siedlisko w obszarze zajmuje mniej niż 2% powierzchni pokrytej przez ten przedmiot ochrony na terenie regionu kontynentalnego Polski.

Stan zachowania: C (średni lub zdegradowany): stopień zachowania struktury: III średnio zachowana lub częściowo zdegradowana; stopień zachowania funkcji: III średnie lub niekorzystne perspektywy; możliwość odtworzenia: III trudne lub niemożliwe). Oceny stanu zachowania siedliska dokonano na podstawie składowych elementów. stopień zachowania struktury III – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana, ze względu na obecność gatunków inwazyjnych. Runo większości płatów zdominowane przez obce gatunki inwazyjne, przede wszystkim masowo występujące rdestowce. Udział i liczba gatunków typowych dla siedliska są w związku z tym niewielkie. Udział rdestowców ogranicza też rozwój podszytu. Stopień zachowania funkcji III – średnie lub niekorzystne perspektywy. Masowe występowanie rdestowców nie pozwala na naturalną poprawę stanu runa. Znacznie ogranicza też możliwości regeneracji drzewostanu – będzie to skutkować jego postępującym przerzedzaniem i częściowym zanikiem. Możliwość odtworzenia III – trudne lub niemożliwe. Możliwość otworzenia siedliska (poprawy stanu ochrony) również wydaje się być mało realna, ponieważ zahamowanie inwazji opisanego wyżej gatunku obcego jest mało realne.

Ocena ogólna C (znacząca): ocena jest wypadkową ww. ocen składowych.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Reprezentatywność: C (znacząca): siedlisko w obszarze zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię i ma właściwie wykształconą warstwę drzew. Jednak zaznacza się w niej obecność gatunków obcych, w tym inwazyjnego jesionu pensylwańskiego, który tworzy dolną warstwę drzewostanu. Reprezentatywność podszytu i runa częściowo ograniczona w związku z występowaniem gatunków inwazyjnych, w tym inwazją

Reynoutria japonica.

Powierzchnia względna: C ($2\% \geq p > 0\%$): siedlisko w obszarze zajmuje mniej niż 2% powierzchni pokrytej przez ten przedmiot ochrony na terenie regionu kontynentalnego Polski.

Stan zachowania: C (średni lub zdegradowany): stopień zachowania struktury: III średnio zachowana lub częściowo zdegradowana; stopień zachowania funkcji: III średnie lub niekorzystne perspektywy; możliwość odtworzenia: III trudne lub niemożliwe). Oceny stanu zachowania siedliska dokonano na podstawie składowych elementów. Stopień zachowania struktury oceniono negatywnie (częściowo zdegradowana), w związku z licznymi zaburzeniami wszystkich warstw roślinności. Drzewostan złożony jest przede wszystkim z jesionu wyniosłego z mniejszym udziałem dębu szypułkowego. Lokalnie dość znaczny udział dębu czerwonego, w dolnej warstwie drzewostanu licznie występuje jesion pensylwański. Podszyt jest stosunkowo słabo rozwinięty w związku z zaburzeniami drzewostanu i runa. Runo o ograniczonym bogactwie gatunkowym w związku z występującymi lokalnie gatunkami inwazyjnymi.

Stopień zachowania funkcji, określający perspektywy zachowania struktury siedliska oceniono niekorzystnie z powodu ograniczonych możliwości spontanicznej renaturalizacji drzewostanu i innych warstw w związku z licznym występowaniem w nich gatunków inwazyjnych – ich udział będzie się spontanicznie utrzymywać na wysokim poziomie. Możliwość otworzenia siedliska (poprawy stanu ochrony) również wydaje się być mało realna, ponieważ silna przebudowa drzewostanu wiązałaby się z ekspansją rdestowca w runie.

Ocena ogólna C (znacząca): ocena jest wypadkową ww. ocen składowych.

2.5.2. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max					
1037	zgniotek cynobrowy	Cucujus cinnaberinus	11	-							liczba zasiedlonych drzew	C	C	A	B

1086 *Cucujus cinnaberinus* zgniotek cynobrowy

Populacja C: siedlisko gatunku stanowią siedliska leśne (91E0 i 91F0) oraz zadrzewienia, których łączna powierzchnia w obszarze wynosi ok. 43 ha. Podczas badań w 2020 r. odnotowano obecność larw gatunku w 11 lokalizacjach, przy czym 3 z nich pokrywały się z miejscami podawanymi w poprzednich monitoringach. Pozostałe, wymieniane wcześniej stanowiska, nie były już zasiedlone z powodu zmian zachodzących w mikrosiedliskach (zwykle w tych miejscach stwierdzano IV klasę rozkładu drewna). Gatunek z dużym prawdopodobieństwem występuje w obszarze na większej niż 11 liczbie punktowych stanowisk, jednak kontynuowanie poszukiwań, których metodyka jest inwazyjna i często powoduje naruszenie, a nawet zniszczenie korzystnych mikrosiedlisk, byłoby niewskazane.

Stan zachowania C: zajmowane przez gatunek siedliska leśne i zadrzewienia są w znacznym stopniu zdegenerowane na skutek masowego występowania inwazyjnych gatunków roślin, w szczególności z rodzaju rdestowiec *Reynoutria* sp., który praktycznie uniemożliwia odnawianie się drzewostanu i tym samym zapewnienie ciągłości w dostawach martwego drewna (III - elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane); przywrócenie korzystnych dla rozwoju zgniotka cech siedliska jest trudne; jedyną dającą dobre rezultaty metodą zwalczania roślin z rodzaju rdestowiec jest metoda tzw. beskidzka (chemiczna), której stosowanie w sąsiedztwie cieków wodnych może być dyskusyjne (możliwość odtworzenia: trudne);

Izolacja A: izolację populacji gatunku w obszarze Natura 2000 Graniczny Meander Odry należy oceniać łącznie z populacją w przylegającym obszarze Hraniční meandry Odry CZ0814093 (jest to właściwie jedna populacja); transgraniczna populacja zgmiotka jest izolowana od innych znajdujących się zarówno na terenie Polski, jak i Czech (populacja (prawie) izolowana).

Ocena ogólna B (dobra): ocena jest wypadkową powyższych ocen składowych. Obszar jest bardzo istotny z punktu widzenia zachowania populacji gatunku, zarówno na terenie południowej Polski (w ujęciu krajowym), jak i w krainie historycznej Górny Śląsk (w ujęciu międzynarodowym).

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

3.1 Rzeczywisty stan ochrony

3.1.1. Karta oceny siedliska 3150 w obszarze Natura 2000

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego w obszarze	
Obszar Natura 2000 – informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i>, <i>Potamion</i> w podtypie 3150 - 2 Eutroficzne starorzecza i naturalne, drobne zbiorniki wodne
Nazwy stanowisk	W1 {f6da}, W2 {39ad}, W6 {7cfd}, W7 {3B7C}, W8 {4E50}
Zbiorowiska roślinne	<ul style="list-style-type: none"> - zbiorowisko z dominacją grążela żółtego lub grzybieni białych <i>Nymphaeo albae-Nupharetum luteae</i> Nowiński 1928 nom. mut. - zespół rdestnicy pływającej <i>Potametum natantis</i> Kaiser 1926 - zespół salwinii pływającej <i>Lemno minoris-Salvinietum natantis</i> (Slavnić 1956) Korneck 1959 - zespół rogotka sztywnego <i>Ceratophylletum demersi</i> Hild 1956 - zespół wywłócznika kłosowego <i>Myriophylletum spicati</i> Soó 1927 ex Podbielkowski et Tomaszewicz 1978 - zespół moczarki kanadyjskiej <i>Elodeetum canadensis</i> (Pign. 1953) Pass. 1964 - zespół rzęsy drobnej <i>Lemnetum minoris</i> Soó 1927 - zbiorowisko ze związku <i>Lemnion minoris</i> (R. Tx. 1955) de Bolós et Masclans 1955 - zbiorowisko rzęs tworzących skupienia na powierzchni wód stojących lub bardzo wolno płynących z rzędu <i>Lemnetalia minoris</i> R. Tx. 1955
Opis siedliska w obszarze	Siedlisko obejmuje odcięte dawne fragmenty koryta Odry – przede wszystkim wąski, stosunkowo płytki ciąg zagłębień w zachodniej części obszaru (zlokalizowane są w nim 4 z 5 stanowisk), którym woda płynie prawdopodobnie przy bardzo wysokim stanie rzeki. Duże starorzecze stwierdzono też we wschodniej części obszaru – jest to znacznie później odcięty fragment dawnego odcinka granicznego. Stanowiska cechują zróżnicowanym bogactwem gatunków charakterystycznych – od występowania nymfeidów i elodeidów oraz chronionego gatunku pleustofitów aż po bardzo jednogatunkowe zbiorowiska drobnych pleustofitów o niskim porkyciu.

Powierzchnia płatów siedliska	2,53 ha	
Obszary chronione (z pominięciem obszaru Natura 2000), na których znajduje się stanowisko	Obszar chronionego krajobrazu „Meandry rzeki Odry”	
Zarządzający terenem	Skarb Państwa, w tym w zarządzie Wód Polskich	
Nazwa obszaru N2000	Graniczny Meander Odry PLH240013	
Raport roczny – informacje podstawowe		
Rok	2020, 2022	
Obserwator	Kamil Kulpiński, Anna Tyc	
Zagrożenia	1. Spływ zanieczyszczeń z otaczających pól uprawnych. 2. Pojedyncze śmieci. 3. Możliwość wypłycania.	
Inne wartości przyrodnicze	Na 1 stanowisku występuje salwinia pływająca <i>Salvinia natans</i> – gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową (wg ROZPORZĄDZENIA MŚ z 2014 r.) oraz wpisany na czerwoną listę województwa śląskiego z kategorią VU (PARUSEL 2012).	
Wykonywane działania ochronne	Nie stwierdzono prowadzenia działań ochronnych.	
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Brak konieczności wprowadzenia działań ochronnych.	
Data kontroli	09.08.2020, 30.08.2020, 05.09.2020, 25.09.2022	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze		
TRANSEKT		
Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena wskaźnika 2022
Powierzchnia siedliska	Powierzchnia zbiorników zależna od napływu wód opadowych oraz z koryta Odry, jednak długofalowo powierzchnia siedliska prawdopodobnie stosunkowo stabilna; ukształtowanie terenu nie wskazuje na występowanie siedliska w przeszłości na znacznie większym obszarze.	FV
Specyficzna struktura i funkcje	3 wskaźniki kardynalne oceniono na U1.	U1
Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	Na 2 stanowiskach po jednym zbiorowisku nymfheidów i elodeidów oraz obecne pleustofity z pokryciem 5-15% – 2 oceny FV. Na 1 stanowisku obecne nymfeidy i elodeidy, brak rogatka sztywnego <i>Ceratophyllum demersum</i> . Zbiorowiska są jednak wykształcone kadłubowo i częściowo oparte o gatunki obce lub odmiany uprawne. Pleustofity drobne obecne, jednak pokrycie <5% - 1 ocena U1. Na 2 stanowiskach brak nymfheidów i elodeidów, obecne tylko pleustofity (na jednym stanowisku z pokryciem	U1

	95%, na drugim z pokryciem <5%) – 2 oceny U2.	
Gatunki wskazujące na degenerację siedliska*	Na 4 stanowiskach brak gatunków wskazujących na degenerację siedliska – 4 oceny FV. Na 1 stanowisku jeden osobnik uprawnej odmiany (mieszkańcowej?) grzybienia <i>Nymphaea</i> sp. o różowych kwiatach. Ponadto, na tym samym stanowisku moczarka kanadyjska <i>Elodea canadensis</i> , której obecność jest dopuszczalna nawet w przypadku oceny FV – 1 ocena U1.	FV
Barwa wody*	Na wszystkich 5 stanowiskach właściwa barwa wody (słabo zielono-brązowa, słabo zielona, sinawa, brązowawa lub sino-brązowa, przezroczysta lub słabo przezroczysta) – 5 ocen FV.	FV
Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne) *	Na wszystkich 5 stanowiskach >600 µS/cm (w przedziale 510-808 µS/cm) – 5 ocen U1.	U1
Przezroczystość wody*	Na 1 stanowisku widzialność krążka Secchiego do dna, minimum 80 cm – 1 ocena FV. Na 4 stanowiskach widzialność krążka Secchiego od >70 cm do >1 m, lecz nie sięgająca dna – 4 oceny U1.	U1
Odczyn wody (wskaźnik pomocniczy)	Na wszystkich 5 stanowiskach właściwe pH, w przedziale 6,47-7,79 – 5 ocen FV.	FV
Plankton: fitoplankton (wskaźnik pomocniczy)	Na 1 stanowisku współdominacja zielenic i okrzemek – 1 ocena FV. Na 2 stanowiskach współdominacja zielenic i sinic – 2 oceny U1. Na 2 stanowiskach (W1 i W6) nie oceniano – 2 oceny XX.	U1
Plankton: zooplankton (wskaźnik pomocniczy)	Na 2 stanowiskach dominacja skorupiaków (małe zróżnicowanie), na 3 stanowiskach współdominacja skorupiaków i wrotków – 5 ocen U1.	U1
Perspektywy ochrony	W przypadku 3 stanowisk rzeka na odcinku, na którym zostały one odcięte ma charakter naturalny, silnie meandruje. Możliwe przemywanie starorzeczy przez wody wezbraniowe – 3 oceny FV. Na 2 stanowiskach możliwa eutrofizacja i ekspansja gatunków obcych ze względu na sąsiedztwo terenów rolniczych i ścieżki turystycznej – 2 oceny U1.	FV
Ocena ogólna	Parametr „Specyficzna struktura i funkcje” oceniono na U1.	FV
		-
		60%
		U2
		40%
		U1

3.1.2 Karta oceny siedliska 91E0 w obszarze Natura 2000

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego w obszarze
Obszar Natura 2000 – informacje podstawowe

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>, olsy źródłiskowe) w podtypie *91E0-1 Łęg wierzbowy <i>Salicetum albae</i> wraz z wiklinami nadrzecznymi <i>Salicetum triandro-viminalis</i> *91E0-2 Łęg topolowy <i>Populetum albae</i>
Nazwy stanowisk	W1 {6424}, W2 {2c0d}, W3 {a3da}, W8 {1574}, W10 {0dd1}, W11 {fa5a}, W14 {cb09}, W15 {98D7}, W16 {2862}
Zbiorowiska roślinne	- Nadrzeczny łęg wierzbowy <i>Salicetum albo-fragilis</i> R.Tx. 1955 - Nadrzeczny łęg topolowy <i>Populetum albae</i> Br.-Bl. 1931
Opis siedliska w obszarze	Siedlisko wykształcone w sąsiedztwie koryta Odry oraz w płytszych częściach zagłębienia (w zachodniej części obszaru), którym płyną czasem wody wezbraniowe Odry, oraz w którym gromadzą się wody podczas intensywnych opadów. Dwa z płatów związane są z niżej położonymi, wyrównanymi powierzchniami położonych w pewnej odległości od koryta Odry, jednak prawdopodobnie regularnie zalewanymi. Większość płatów cechuje się stosunkowo luźnym drzewostanem złożonym z wierzb białej <i>Salix alba</i> i kruchej <i>S. fragilis</i> w średnim wieku, jedynie w dwóch przypadkach występują dość zwarte młode drzewostany tych gatunków. Domieszkę czasem stanowi topola czarna <i>Populus nigra</i> (lub jej mieszańce z gatunkami amerykańskimi). W jednym z płatów topoli towarzyszy lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> , udział wierzb jest niewielki. Podszyt słabo rozwinięty, złożony głównie z bzu czarnego <i>Sambucus nigra</i> i odnowień wierzbowych, a czasem również czeremchy zwyczajnej <i>Padus avium</i> i derenia świdwy <i>Cornus sanguinea</i> . Na części powierzchni płatów występują zbiorowiska wiklin nadrzecznych, pozbawione drzewostanu i złożone w dużej mierze z krzaczastej wierzby wiciowej <i>Salix viminalis</i> . Runo większości płatów zdominowane przez obce gatunki inwazyjne, przede wszystkim rdestowce <i>Reynoutria</i> spp. Udział i liczba gatunków typowych dla siedliska są w związku z tym niewielkie. Na trzech stanowiskach pojawia się jednak większy udział gatunków rodzimych, przy czym na dwóch z nich, przynajmniej miejscowo, doszło do dominacji fałszywej gatunków ekspansywnych – pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> i mozgi trzcinowatej <i>Phalaris arundinacea</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	34,55 ha
Obszary chronione (z pominięciem obszaru Natura 2000), na których znajduje się stanowisko	Obszar chronionego krajobrazu „Meandry rzeki Odry”
Zarządzający terenem	Skarb Państwa, w tym Wody Polskie
Nazwa obszaru N2000	Graniczny Meander Odry PLH240013
Raport roczny – informacje podstawowe	
Rok	2020, 2022
Obserwator	Kamil Kulpiński, Anna Tyc
Zagrożenia	1. Obce gatunki inwazyjne – rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> , niecierpek gruczołowy <i>Impatiens glandulifera</i> i drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> , kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> i nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . W drzewostanie miejscami występują jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> i orzech włoski <i>Juglans regia</i> . 2. Gatunki ekspansywne, głównie pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> i mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i> . 3. Niezbyt duża ilość martwego drewna w siedlisku, w tym drewna wielkowymiarowego. 4. Liczne śmieci. 5. Drogi przecinające siedlisko i przebiegające w jego sąsiedztwie.

	6. Turystyka i rekreacja – zagrożenie minimalne, może wiązać się z niewielkim zaśmieceniem płatów siedliska oraz wnikaniem w nie dodatkowych gatunków obcego pochodzenia.		
Inne wartości przyrodnicze	W obszarze Natura 2000 występuje liczna populacja zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> .		
Wykonywane działania ochronne	Nie stwierdzono prowadzenia działań ochronnych.		
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	1. Pozostawianie w siedlisku martwego drewna. 2. Sztuczne odnowienie drzewostanu wierzbowego. 3. Usuwanie gatunków inwazyjnych z płatu, w którym ich zwarcie jest niewielkie.		
Daty kontroli	30.08.2020, 05.09.2020, 25.09.2022		
Stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze			
Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena wskaźnika	
		2016	2022
Powierzchnia siedliska	Uległa zmniejszeniu na skutek meandrowania Odry, jednak prawdopodobnie częściowo powstają nowe płaty na łachach utworzonych przez rzekę. Różnica w powierzchni w stosunku do wcześniejszych badań wynika głównie z odmiennego wyznaczenia płatów siedliska.	FV	FV
Specyficzna struktura i funkcje	2 wskaźniki kardynalne oceniono na U2.	U2	U2
Gatunki charakterystyczne*	Na 3 stanowiskach kombinacja florystyczna zbliżona do typowej dla siedliska – 3 oceny FV. Na 1 stanowisku zubożona – 1 ocena U1. Na 5 stanowiskach silnie zubożona, kadłubowa – 5 ocen U2. A: wierzba biała <i>Salix alba</i> 5-35%, wierzba krucha <i>Salix fragilis</i> 0-65%, topola czarna <i>Populus nigra</i> 0-45%, czeremcha pospolita <i>Padus avium</i> 0-<5%. B: wierzba biała <i>Salix alba</i> 0-5%, wierzba krucha <i>Salix fragilis</i> 0-10%, czeremcha pospolita <i>Padus avium</i> 0-<5%. C: pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> <1-70%, jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 0-20%, chmiel zwyczajny <i>Humulus lupulus</i> 0-1%, kielisznik zaroślowy <i>Calystegia sepium</i> 0-1%, przytulia czepna <i>Galium aparine</i> 0-1%, wietlica samica <i>Athyrium filix-femina</i> 0-<1%, czartawa pospolita <i>Circaea lutetiana</i> 0-<1%, mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i> 0-30%, podagrycznik zwyczajny <i>Aegopodium podagraria</i> 0-<1%, kostrzewa olbrzymia <i>Festuca gigantea</i> 0-<1%, gajowiec żółty <i>Galeobdolon luteum</i> 0-1%, psianka słodkogórz <i>Solanum dulcamara</i> 0-<1%, żywokost lekarski <i>Symphytum officinale</i> 0-<1%.	XX	U1
Gatunki dominujące*	Na 2 stanowisku dominują gatunki typowe dla siedliska, jednak zaburzone są stosunki ilościowe, na 1 oprócz gatunków ekspansywnych zaznacza się obecność gatunków obcych – 3 oceny U1. Na 6 stanowiskach w runie dominują obce gatunki inwazyjne – 6 ocen U2. A: wierzba biała <i>Salix alba</i> 5-35%, wierzba krucha <i>Salix fragilis</i> 0-65%, topola czarna <i>Populus nigra</i> 0-45%. B: wierzba wiciowa <i>Salix viminalis</i> 0-30% wierzba krucha <i>Salix fragilis</i> 0-10%, dereń świdwa <i>Cornus sanguinea</i> 0-15%, czeremcha pospolita <i>Padus avium</i> 0-<5%, bez czarna <i>Sambucus nigra</i> 0-15%. C: pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> <1-70%, jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 0-20% niecierpek drobnokwiatowy	XX	U2

	<i>Impatiens parviflora</i> 1-15%, mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i> 0-30%, nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> 0-20%, rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> <1-90%		
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Na 6 stanowiskach brak (ocena FV), na 3 pojedynczy gatunek z niewielkim pokryciem i nie odnawiający się – 9 ocen FV. Jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> 0-<1%, orzech włoski <i>Juglans regia</i> 0-<1%.	XX	U1
Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie*	Na 6 stanowiskach dominujące całość transektu, na 2 współdominujące lub dominujące tylko na części transektu – 8 ocen U2. Na 1 stanowisku niezbyt duże pokrycie – 1 ocena U1. Rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> <1-90%, nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> 0-20%, niecierpek gruczołowy <i>Impatiens glandulifera</i> 0-15% i drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 0-15%, kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> 0-<1%, winobluszcz zaroślowy <i>Parthenocissus inserta</i> 0-1%.	XX	U2
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Na 5 stanowiskach niezbyt duże pokrycie gatunków ekspansywnych – 5 ocen FV. Na 2 stanowiskach znaczne pokrycie gatunków ekspansywnych, ale nieograniczające różnorodności gatunkowej runa – 2 oceny U1. Na 2 stanowiskach dominacja facjalna (przynajmniej miejscowa) pokrzywy zwyczajnej, plus na jednym dodatkowo dominacja mozgi trzcinowatej – 2 oceny U2. Pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> <1-70%, mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i> 0-30%, jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 0-20%.	XX	U1
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Na 4 stanowiskach średnio >20 m ³ /ha martwego drewna – 4 oceny FV. Na 3 stanowiskach umiarkowana ilość drewna, w przedziale 10-20 m ³ /ha – 3 oceny U1. Na 2 stanowiskach bardzo mała ilość martwego drewna, <10 m ³ /ha – 2 oceny U2.	XX	FV
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	Na 3 stanowiskach 1 sztuka na transekt, czyli średnio 5 szt./ha – 3 oceny U1. Na 6 stanowiskach brak – 6 ocen U2.	XX	U1
Naturalność koryta rzeczno (stosować tylko, jeżeli występowanie łęgu jest związane z ciekim)	W całym obszarze koryto Odry w pełni naturalne, silnie meandrujące	XX	FV
Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)*	Częstotliwość zalewów zróżnicowana – od obecnych przy tylko nieco większych wezbraniach (6 stanowisk), aż po występujące stosunkowo rzadko, przy szczególnie wysokim stanie wody (3 stanowiska); wszędzie odpowiednia wilgotność podłoża – 9 ocen FV.	XX	FV
Wiek drzewostanu	Na 5 stanowiskach po kilka lub kilkanaście drzew o rozmiarach wskazujących potencjalnie na wiek ponad 100 lat oraz >50% drzew w wieku powyżej 50 lat, na 2 stanowiskach brak drzew >100 lat, ale >50% drzew w wieku powyżej 50 lat - 7 ocen U1. Na 2 stanowiskach nieliczne drzewa >50 lat – 2 oceny U2.	XX	U1
Pionowa struktura roślinności	Na 2 stanowiskach struktura zróżnicowana, z lukami – 2 oceny 2 FV. Na 5 stanowiskach zróżnicowana, obecne duże luki, brak lub bardzo nieliczne najmłodsze pokolenie drzew, na 2 stanowiskach drzewostan stosunkowo młody i jednolity, jednak z lukami i niezbyt licznymi starszymi drzewami – 7 ocen U1.	XX	U1

Naturalne odnowienie drzewostanu	Na 6 stanowiskach niezbyt liczne, zwykle 1-2 gatunki, często są to odrosty z odłamanych konarów wierzb – 6 ocen U1. Na 3 stanowiskach całkowicie brak odnowień – 3 oceny U2.			XX	U1
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Brak.			XX	FV
Inne zniekształcenia	Na 8 stanowiskach obecne śmieci, miejscami liczne – prawdopodobnie głównie naniesione przez rzekę, jednak są także złożone przez ludzi, w tym sterty gruzu. Ponadto nieliczne drogi i ścieżki – 8 ocen U1. Na 1 stanowisku brak zniekształceń – 1 ocena FV.			XX	U1
Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (wskaźnik fakultatywny, stosować tylko, gdy są odpowiednie dane)	W obszarze Natura 2000 liczna populacja zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> , potwierdzone występowanie w płatach siedliska i ich sąsiedztwie. Na 4 stanowiskach duże prawdopodobieństwo występowania tego gatunku (ocena FV), na 3 stanowiskach średnia ilość martwego drewna (ocena U1) i na 2 mała ilość martwego drewna (ocena U2) ograniczają te szanse.			XX	FV
Perspektywy ochrony	Na 6 stanowiskach dominacja obcego gatunku inwazyjnego w runie ogranicza występowanie gatunków typowych dla siedliska oraz rozwój naturalnego odnowienia drzewostanu. Możliwe dalsze zmniejszanie się udziału gatunków runa typowego dla siedliska, a przy utrzymującym się braku właściwego odnowienia nawet całkowity zanik siedliska.			U2	U2
Ocena ogólna	Dwa parametry oceniono na U2.	FV	-	U2	U2
		U1	5%		
		U2	95%		

3.1.3 Karta oceny siedliska 91F0 w obszarze Natura 2000

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego w obszarze	
Obszar Natura 2000 – informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) w podtypie 91F0-1 łęg wiązowo-jesionowy typowy (=Ficario-Ulmetum typicum)
Nazwa stanowiska	W3 {3913}, W5 {C8D3}, W6 {20C0}
Zbiorowiska roślinne	Łęg wiązowo-jesionowy <i>Ficario-Ulmetum minoris</i> Knapp 1942 em. J.Mat. 1976
Opis siedliska w obszarze	Siedlisko występuje najczęściej w pewnej odległości od koryta Odry, lub też na powierzchniach stosunkowo wysoko wyniesionych nad poziom rzeki. Drzewostan złożony jest przede wszystkim z jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> z mniejszym udziałem dębu

	szypułkowego <i>Quercus robur</i> , bardzo istotny jest również udział jesionu pensylwańskiego <i>F. pennsylvanica</i> w dolnej warstwie drzewostanu. Lokalnie dość znaczny udział dębu czerwonego <i>Q. rubra</i> . Podszyt na dwóch stanowiskach stosunkowo dobrze rozwinięty, wielogatunkowy, z największym udziałem bzu czarnego <i>Sambucus nigra</i> i czarernchy zwyczajnej <i>Padus avium</i> , na trzecim słaby rozwój podszytu. Runo na stanowisku 91F0 W3 dość bogate w gatunki (w tym liczne odnowienie drzew), jednak równocześnie zaznacza się tendencja do ekspansji pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> .		
Powierzchnia płatów siedliska	7,07 ha		
Obszary chronione (z pominięciem obszaru Natura 2000), na których znajduje się stanowisko	Obszar Chronionego Krajobrazu „Meandry rzeki Odry”		
Zarządzający terenem	Własność prywatna, Skarb Państwa		
Nazwa obszaru N2000	Graniczny Meander Odry PLH240013		
Raport roczny – informacje podstawowe			
Rok	2020, 2022		
Obserwator	Anna Tyc, Kamil Kulpiński		
Zagrożenia	1. Obce gatunki inwazyjne – silna ekspansja rdestowców ostrokończystego <i>Reynoutria japonica</i> i pośredniego <i>R. ×bohemica</i> . Ponadto w siedlisku obecne są winobluszcz zaroślowy <i>Parthenocissus inserta</i> , niecierpki gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> , drobnokwiatowy <i>I. parviflora</i> i nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . Gatunki obce występują także w drzewostanie – gł. jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> i dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> . 2. Gatunki ekspansywne, głównie pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> . 3. Śmieci. 4. Drogi przecinające siedlisko i przebiegające w jego sąsiedztwie. 5. Turystyka i rekreacja – zagrożenie minimalne, może wiązać się z niewielkim zaśmieceniem płatów siedliska oraz wnikaniem w nie dodatkowych gatunków obcego pochodzenia. 6. Potencjalnie wypadanie jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> wskutek porażenia drzew przez grzyby, przede wszystkim <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> (= <i>Chalara fraxinea</i>).		
Inne wartości przyrodnicze	Na 2 stanowiskach występuje liczna populacja czosnku niedźwiedziego <i>Allium ursinum</i> . Gatunek ten objęty jest częściową ochroną gatunkową (wg ROZPORZĄDZENIA MŚ z 2014 r.) oraz został wpisany na czerwoną listę województwa śląskiego z kategorią LC (PARUSEL 2012). Dodatkowo w obszarze Natura 2000 występuje liczna populacja zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> .		
Wykonywane działania ochronne	Nie stwierdzono prowadzenia działań ochronnych.		
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Brak		
Data kontroli	05.09.2020, 14.05.2022, 03.07.2022		
Stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze			
TRANSEKT			
Wskaźniki	Opis	Wartość wskaźnika	Ocena wskaźni-

			ka	
			2016	2020
Powierzchnia siedliska	W niewielkim stopniu uległa zmniejszeniu na skutek meandrowania Odry i podcinania przez nią wysokich brzegów zajętych przez siedlisko. Różnica w powierzchni w stosunku do wcześniejszych badań wynika głównie z odmiennego wyznaczenia płątów siedliska.	FV	FV	
Specyficzna struktura i funkcje			U2	U2
Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa*	Na wszystkich 3 stanowiskach zubożona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie – 3 oceny U1. Gatunki odnotowane na wszystkich stanowiskach: kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i> , bluszczyk kurdybanek <i>Glechoma hederacea</i> , czosnacek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> , pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> . Gatunek odnotowane tylko na 1 lub dwóch stanowiskach: czartawa pospolita <i>Circaea lutetiana</i> , przytulia czepna <i>Galium aparine</i> , jasnota plamista <i>Lamium maculatum</i> , podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> , kostrzewa olbrzymia <i>Festuca gigantea</i> , jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> , czyściec leśny <i>Stachys sylvatica</i> .	XX	U1	
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy*	Na 1 stanowisku znaczny udział jesionu pensylwańskiego w niższym piętrze drzewostanu (jednak nie dominuje) oraz zaburzone relacje ilościowe rodzimych gatunków w runie – 1 ocena U1. Na 2 stanowiskach gatunek obcy dominuje w jednej z warstw – na 1 w drzewostanie i na 1 w runie – 2 oceny U2. Warstwa A: jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 40% na 1 stanowisku, jesion pensylwański <i>F. pennsylvanica</i> 15 i 30% (na 2 stanowiskach), lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> 15-25% (na 2 stanowiskach), dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 20% (na 1 stanowisku), klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 20% (na 1 stanowisku). Warstwa B: dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> <10-60% 3 stanowiska), czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 20% (na 1 stanowisku). Warstwa C: rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> 10 i 50% (2 stanowiska), czosnacek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 20% (2 stanowiska), czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i> 25% (1 stanowisko), gajowiec żółty <i>Galeobdolon luteum</i> 20% (1 stanowisko), jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 25% (na 1 stanowisku), pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 20% (na 1 stanowisku).	XX	U2	
Liczba gatunków z grupy wiązy, dąb, jesion występujących w drzewostanie	Na jednym stanowisku 2 gatunki rodzime z grupy wiązy, dąb, jesion – 1 ocena U1. Na 2 stanowiskach 1 gatunek rodzimy z grupy wiązy, dąb, jesion – 2 oceny U2. Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 5-40%, dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 0-20%.	XX	U1	
Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	Po 1 stanowisku z 5 i 4 gatunkami – 2 oceny FV. Na 1 stanowisku 2 gatunki – 2 oceny U1. Dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> , czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> , trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaea</i> , dereń świdwa <i>Cornus sanguinea</i> , jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> , głóg <i>Crataegus</i> sp., lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> .	XX	FV	
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Na żadnym stanowisku nie stwierdzono gatunków obcych ekologicznie – 3 oceny FV.	XX	FV	
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie*	Na 2 stanowiskach po 2 gatunki z pokryciem >10%, nie odnawiające się, na 1 stanowisku 1 gatunek z pokryciem 15%, odnawiający się – 3 oceny U2.	XX	U2	

Martwe drewno (łącznie zasoby)	Na 1 transekcji znaczne ilości, >20 m ³ /ha – 1 ocen FV. Na 2 transektach w przedziale 10-20 m ³ /ha – 2 oceny U1.	XX	U1
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	Na 1 transekcji odnotowano 2 szt. martwego drewna o wymaganych wymiarach, czyli średnio 10 szt./ha – 1 ocena FV. Na 2 transektach odnotowano po 1 szt. martwego drewna o wymaganych wymiarach, czyli średnio 5 szt./ha – 2 oceny U1.	XX	FV
Wiek drzewostanu	Na wszystkich stanowiskach brak lub tylko nieliczne drzewa potencjalnie starsze niż 100 lat, udział drzew starszych niż 50 lat zdecydowanie >50% – 3 oceny U1.	XX	U1
Naturalne odnowienie drzewostanu	Na wszystkich stanowiskach odnowienia są pojedyncze lub niezbyt liczne – 3 oceny U1.	XX	U1
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Na wszystkich stanowiskach powyżej 70% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki, prześwie-tlenia. Struktura drzewostanu jest zróżnicowana, wielopiętrowa – 3 oceny FV.	XX	FV
Przejawy procesu gądownienia	Na 1 stanowisku brak przejawów procesu gądownienia – 1 ocena FV. Na 2 stanowiskach odnotowano przejawy procesu gądownienia – na obu występują lipy drobnolistne <i>Tilia cordata</i> i na jednym pojedyncze graby pospolite <i>Carpinus betulus</i> – 2 oceny U1.	XX	U1
Ekspansywne gatunki obce w podszyści i runie *	Na 2 stanowiskach więcej niż jeden gatunek obcy, brak dominacji facjalnej – 2 oceny U1. Na 1 stanowisku facjalna dominacja rdestowców – 1 ocena U2. Rdestowce ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> <1-50% (dominacja facjalna) i pośredni <i>R. ×bohemica</i> 1-5%, niecierpek gruczołowy <i>Impatiens glandulifera</i> 1-5%, niecierpek drobnokwiatowy <i>I. parviflora</i> 0-5%, winobluszcz zaroślowy <i>Parthenocissus inserta</i> 0-5%.	XX	U2
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie; w tym trzcin-nik piaskowy, jeżyny	Na 1 stanowisku pojedynczo 1 gatunek – 1 ocena FV. Na 2 stanowiskach dwa gatunki z podwyższonym udziałem, jednak bez dominacji facjalnej – 2 oceny U1. Pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> <1-20%, jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 0-25%.	XX	U1
Stosunki wodno-wilgotnościowe*	Na żadnym ze stanowisk nie stwierdzono objawów przesuszenia, zalewy wodami rzecznyymi zdarzają się co najmniej raz na kilka lat – 3 oceny FV.	XX	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Na żadnym stanowisku nie stwierdzono zniszczeń runa i gleby związanych z pozyskaniem drewna – 3 oceny FV.	XX	FV
Inne zniekształcenia	Na 2 stanowiskach stwierdzono pojedyncze śmieci – 2 oceny U1. Na 1 stanowisku brak zniekształceń – 1 ocena FV.	XX	U1
Stan kluczowych dla różnorodności biolo-gicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (wskaź-nik fakultatywny,	W obszarze Natura 2000 liczna populacja zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> , stwierdzono stanowiska tego gatunku w płatach siedliska.	FV	FV

stosować tylko, gdy są odpowiednie dane)			
Perspektywy ochrony	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszone w perspektywie 10-20 lat utrudnione – możliwa dalsza ekspansja obcych gatunków inwazyjnych, która negatywnie wpłynie na bogactwo gatunkowe warstwy krzewów oraz odnowienia drzewostanu. Proces ten będzie jednak występował głównie w prześwieczeniach drzewostanu. Potencjalne możliwe zamieranie jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> wskutek porażenia drzew przez grzyby, przede wszystkim <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> (= <i>Chalara fraxinea</i>).	U2	U1
Ocena ogólna	Powierzchnia siedliska o różnym stanie zachowania w obszarze	FV	-
		U1	30%
		U2	70%
		U2	U2

3.1.4 Karta oceny zgniotka cynobrowego w obszarze Natura 2000

Obszar Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 jest traktowany jako 1 stanowisko zgniotka cynobrowego. Oceny wskaźników i parametrów na stanowisku są jednocześnie oceną tego gatunku w obszarze Natura 2000

Przedmioty ochrony objęte Planem									
Gatunek (nazwa)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX (Kucharczyk i Mazurkiewicz 2016)	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	1086	GMO	Stan populacji	Obecność gatunku na stanowisku	FV	FV	U1	U1	U1
				Areał zajmowany przez populację	U1	U1			
			Stan siedliska	Ilość martwego drewna	FV	FV	FV		
				Jakość martwego drewna	FV	FV			
				Struktura przestrzenna i wiekowa drzewostanu lub stopień naturalności ekosystemu leśnego	U1	U1			
				Intensywność gospodarowania	FV	FV			

			Perspektywy ochrony/ zachowania	FV	FV	FV		
--	--	--	---------------------------------	----	----	----	--	--

3.1.5 Zestawienie ocen stanu ochrony poszczególnych przedmiotów obszaru na poszczególnych stanowiskach

Ocenę stanu ochrony poszczególnych przedmiotów obszaru należy opracować wg poniższego zestawienia. Stan ochrony zasobów gatunków/siedlisk występujących w obszarze powinien być wyrażony kryteriami i wskaźnikami przyjętymi dla danego gatunku/typu siedliska (Monitoring przyrodniczy GIOŚ).

Przedmioty ochrony objęte Planem										
Lp .	Siedliska przyrodnicze (Nazwa)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
1.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	W1 {f6da}	Powierzchnia siedliska				FV	U1	U1
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	U1	U1	U1		
					Gatunki wskazujące na degenerację*	FV	U1			
					Barwa wody*	U2	FV			
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	U1	U1			
					Przezroczystość wody*	U2	U1			
					Odczyn wody	FV	FV			
					Plankton: Fitoplankton	XX	XX			
					Plankton: Zooplankton	XX	U1			
				Perspektywy ochrony				U1		
2.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	W2 {39ad}	Powierzchnia siedliska				FV	U1	U1
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	XX	FV	U1		
					Gatunki wskazujące na degenerację*	XX	FV			
					Barwa wody*	XX	FV			
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	XX	U1			
					Przezroczystość wody*	XX	U1			
					Odczyn wody	XX	FV			
					Plankton: Fitoplankton	XX	U1			

				Plankton: Zooplankton	XX	U1			
				Perspektywy ochrony			FV		
3.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiska mi z <i>Nympheion, Potamion</i>	3150	W6 {7cfd}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficz na struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	U2	U2		
					Gatunki wskazujące na degenerację*	U2	FV		
					Barwa wody*	U2	FV		
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	U1	U1		
					Przezroczystość wody*	U2	U1		
					Odczyn wody	FV	FV		
					Plankton: Fitoplankton	XX	XX		
					Plankton: Zooplankton	XX	U1		
				Perspektywy ochrony			U1		
4.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiska mi z <i>Nympheion, Potamion</i>	3150	W7 {3B7C}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficz na struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	XX	U2		
					Gatunki wskazujące na degenerację*	XX	FV		
					Barwa wody*	XX	U1		
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	XX	U1		
					Przezroczystość wody*	XX	U1		
					Odczyn wody	XX	FV		
					Plankton: Fitoplankton	XX	U1		
					Plankton: Zooplankton	XX	U1		
				Perspektywy ochrony			FV		
5.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiska mi z <i>Nympheion, Potamion</i>	3150	W8 {4E50}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficz na struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	XX	FV		
					Gatunki wskazujące na degenerację*	XX	FV		
					Barwa wody*	XX	FV		
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	XX	U1		
					Przezroczystość wody*	XX	FV		
					Odczyn wody	XX	FV		
					Plankton: Fitoplankton	XX	FV		
					Plankton: Zooplankton	XX	U1		
				Perspektywy ochrony			FV		
6.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	W1 {6424}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficz na struktura	Gatunki charakterystyczne*	FV	U2		
					Gatunki dominujące*	U2	U2		
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV	FV		

	(<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)			i funkcje	Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	FV			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	U1	U2			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV	FV			
					Wiek drzewostanu	U1	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U2			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV	FV			
					Inne zniekształcenia	FV	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	U1			
				Perspektywy ochrony				U2		
7.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W2 {2c0d}	Powierzchnia siedliska				FV		
				Specyficz na struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U1	U2	U2	U2	
					Gatunki dominujące*	U2	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	FV			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	U1	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2	U1			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV	FV			
					Wiek drzewostanu	U1	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV	FV			
					Inne zniekształcenia	FV	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	FV			
				Perspektywy ochrony				U2		
8.	*Łęgi wierzbowe, topolowe,	91E0	W3 {a3da}	Powierzchnia siedliska				U1		
				Specyficz na	Gatunki charakterystyczne*	FV	FV	U2	U2	
					Gatunki dominujące*	U2	U1			

	olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso- incanae</i> , olsy źródłiskowe)			struktura i funkcje	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	U1			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	U2	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łęgu jest związane z ciekim)	FV	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV	FV			
					Wiek drzewostanu	U2	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1	FV			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV	FV			
					Inne zniekształcenia	U1	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	FV			
				Perspektywy ochrony				U1		
9.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso- incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W8 {1574}	Powierzchnia siedliska				U1		
				Specyficz na struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U1	U2	U2	U2	
					Gatunki dominujące*	U2	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	FV			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	FV	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	FV	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łęgu jest związane z ciekim)	FV	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV	FV			
					Wiek drzewostanu	U1	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV	FV			
					Inne zniekształcenia	FV	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	FV			
				Perspektywy ochrony				U2		
10.	*Łęgi wierzbowe,	91E0	W10 {0dd1}	Powierzchnia siedliska				FV		
				Specyficz	Gatunki charakterystyczne*	FV	FV	U2		U2

	topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso- incanae</i> , olsy źródłiskowe)			na struktura i funkcje	Gatunki dominujące*	U1	U1			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2	U1			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	U2			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	U2	U2			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV	FV			
					Wiek drzewostanu	U2	U2			
					Pionowa struktura roślinności	U2	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV	FV			
					Inne zniekształcenia	FV	FV			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	U1			
					Perspektywy ochrony			U1		
11.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso- incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W11{f a5a}	Powierzchnia siedliska				FV		
				Specyficz na struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	FV	FV			
					Gatunki dominujące*	U2	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	U1			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	U2	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2	U1			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV	FV			
					Wiek drzewostanu	U2	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV	FV			
					Inne zniekształcenia	U2	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	FV			
					Perspektywy ochrony			U2		
12.	*Łęgi	91E0	W14	Powierzchnia siedliska				FV		U2

	wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)		{cb09}	Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U1	U2	U2		
					Gatunki dominujące*	U2	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV	FV			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	U2	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	FV	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV	FV			
					Wiek drzewostanu	U2	U2			
					Pionowa struktura roślinności	U1	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U2			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV	FV			
					Inne zniekształcenia	FV	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	FV			
				Perspektywy ochrony			U2			
13.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	91E0	W15 {98D7 }	Powierzchnia siedliska	FV			U2		U2
			Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	XX	U2				
				Gatunki dominujące*	XX	U2				
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	XX	FV				
				Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	XX	U2				
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	XX	FV				
				Martwe drewno (łączne zasoby)	XX	U1				
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	XX	U2				
				Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	XX	FV				
				Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	XX	FV				
				Wiek drzewostanu	XX	U1				
				Pionowa struktura roślinności	XX	U1				
				Naturalne odnowienie drzewostanu	XX	U2				
				Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	XX	FV				
				Inne zniekształcenia	XX	U1				
			Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	XX	U1					
			Perspektywy ochrony			U2				

14.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	91E0	W16 {2862}	Powierzchnia siedliska			FV	U2	U2	
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	XX	U1			U2
					Gatunki dominujące*	XX	U1			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	XX	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	XX	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	XX	U2			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	XX	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	XX	U1			
					Naturalność koryta rzeczne (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	XX	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	XX	FV			
					Wiek drzewostanu	XX	U1			
					Pionowa struktura roślinności	XX	FV			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	XX	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	XX	FV			
					Inne zniekształcenia	XX	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	XX	FV			
				Perspektywy ochrony			U1			
15.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	W3 {3913}	Powierzchnia siedliska			FV	U2	U2	
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa*	U1	U1			U2
					Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy*	FV	U1			
					Liczba gatunków z grupy wiązy, dęb, jesion występujących w drzewostanie	U2	U2			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	U1	FV			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	FV	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie*	FV	U2			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	U2	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2	FV			
					Wiek drzewostanu	U1	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2	U1			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	FV	FV			
					Przejawy procesu grądowienia	FV	FV			
					Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie *	U1	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	FV	U1			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe*	FV	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem	FV	FV			

					drewna					
					Inne zniekształcenia	U1	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV	U1			
					Perspektywy ochrony			U1		
16.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	W5 {C8D3}		Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficz na struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa*	XX	U1			
					Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy*	XX	U2			
					Liczba gatunków z grupy wiązy, dąb, jesion występujących w drzewostanie	XX	U1			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	XX	FV			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	XX	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie*	XX	U2			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	XX	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	XX	U1			
					Wiek drzewostanu	XX	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	XX	U1			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	XX	FV			
					Przejawy procesu grądowienia	XX	U1			
					Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie *	XX	U2			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	XX	U1			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe*	XX	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	XX	FV			
					Inne zniekształcenia	XX	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	XX	U1			
					Perspektywy ochrony			U1		
17.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	W6 {20C0}		Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficz na struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa*	XX	U1			
					Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy*	XX	U2			
					Liczba gatunków z grupy wiązy, dąb, jesion występujących w drzewostanie	XX	U2			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	XX	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	XX	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie*	XX	U2			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	XX	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50	XX	U1			

					cm grubości*					
					Wiek drzewostanu	XX	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	XX	U1			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	XX	FV			
					Przejawy procesu grądowienia	XX	U1			
					Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie *	XX	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	XX	FV			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe*	XX	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	XX	FV			
					Inne zniekształcenia	XX	FV			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	XX	U1			
				Perspektywy ochrony				U1		
L. p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
1.	Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	1086	GMO {D269}	Stan populacji	Obecność gatunku na stanowisku	FV	FV	U1	U1	U1
					Areał zajmowany przez populację	U1	U1			
				Stan siedliska	Ilość martwego drewna	FV	FV	FV		
					Jakość martwego drewna	FV	FV			
					Struktura przestrzenna i wiekowa drzewostanu lub stopień naturalności ekosystemu leśnego	U1	U1			
					Intensywność gospodarowania	FV	FV			
				Perspektywy ochrony/ zachowania				FV		

3.2 Referencyjny stan ochrony

Referencyjny stan ochrony należy rozumieć jako docelowy i możliwy do osiągnięcia. w obszarze Natura 2000, w danych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczo-przyrodniczych.

Przedmioty ochrony objęte Planem

Lp.	Siedliska przyrodnicze (Nazwa)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Referencyjna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjna ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjny stan ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjny stan ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
1.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	W1 {f6da}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	U1	U1	U1	
					Gatunki wskazujące na degenerację*	U1			
					Barwa wody*	FV			
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	U1			
					Przezroczystość wody*	U1			
					Odczyn wody	FV			
					Plankton: Fitoplankton	XX			
					Plankton: Zooplankton	U1			
				Perspektywy ochrony			U1		
2.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	W2 {39ad}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	FV	U1	U1	U1
					Gatunki wskazujące na degenerację*	FV			
					Barwa wody*	FV			
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	U1			
					Przezroczystość wody*	U1			
					Odczyn wody	FV			
					Plankton: Fitoplankton	U1			
					Plankton: Zooplankton	U1			
				Perspektywy ochrony			FV		
3.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	W6 {7cfd}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	U2	U2	U2	
					Gatunki wskazujące na degenerację*	FV			
					Barwa wody*	FV			
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	U1			
					Przezroczystość wody*	U1			
					Odczyn wody	FV			
					Plankton: Fitoplankton	XX			
					Plankton: Zooplankton	U1			

				Perspektywy ochrony			U1		
4.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	W7 {3B7C }	Powierzchnia siedliska			FV	U2	
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	U2	U2		
					Gatunki wskazujące na degenerację*	FV			
					Barwa wody*	U1			
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	U1			
					Przezroczystość wody*	U1			
					Odczyn wody	FV			
					Plankton: Fitoplankton	U1			
					Plankton: Zooplankton	U1			
				Perspektywy ochrony			FV		
5.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	W8 {4E50}	Powierzchnia siedliska			FV	U1	
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu*	FV	U1		
					Gatunki wskazujące na degenerację*	FV			
					Barwa wody*	FV			
					Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)*	U1			
					Przezroczystość wody*	FV			
					Odczyn wody	FV			
					Plankton: Fitoplankton	FV			
					Plankton: Zooplankton	U1			
				Perspektywy ochrony			FV		
6.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W1 {6424}	Powierzchnia siedliska			FV	U2	U2
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U2	U2		
					Gatunki dominujące*	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			

					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U1		
7.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W2 {2c0d}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U2	U2	U2	
					Gatunki dominujące*	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U1			
					Naturalność koryta rzeczno (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			
					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U2		
8.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W3 {a3da}	Powierzchnia siedliska			U1		
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	FV	U2	U2	
					Gatunki dominujące*	U1			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	U1			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U1			
					Naturalność koryta rzeczno (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Pionowa struktura roślinności	FV			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			

				Inne zniekształcenia		U1			
				Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska		FV			
				Perspektywy ochrony			U1		
9.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W8 {1574}	Powierzchnia siedliska			U1	U2	U2
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U2	U2		
					Gatunki dominujące*	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			
					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U2		
10.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W10 {0dd1}	Powierzchnia siedliska			FV	U2	U2
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	FV	U2		
					Gatunki dominujące*	U1			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U1			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	U2			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2			
					Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U2			
					Pionowa struktura roślinności	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			

					Inne zniekształcenia	FV			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	U1			
				Perspektywy ochrony			FV		
11.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W11 {fa5a}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	FV	U2	U2	
					Gatunki dominujące*	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	U1			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U1			
					Naturalność koryta rzeczno (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			
					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U1		
12.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W14 {cb09}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U2	U2	U2	
					Gatunki dominujące*	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2			
					Naturalność koryta rzeczno (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekami)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U2			
					Pionowa struktura roślinności	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			

					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U1		
13.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W15 {98D7}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U1			
					Gatunki dominujące*	U2			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	FV			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U2			
					Naturalność koryta rzeczno (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV		U2	U2
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Pionowa struktura roślinności	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U2			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			
					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska				
				Perspektywy ochrony			U1		
14.	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	91E0	W16 {2862}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne*	U1			
					Gatunki dominujące*	U1			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	FV			
					Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie*	U2			
					Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	U2			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	U1		U2	U2
					Naturalność koryta rzeczno (stosować tylko, jeżeli występowanie łągu jest związane z ciekim)	FV			
					Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) *	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Pionowa struktura roślinności	FV			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			

					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U1		
15.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	91F0	W3 {3913}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa*	U1	U2	U2	U2
					Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy*	U1			
					Liczba gatunków z grupy wiązy, dęb, jesion występujących w drzewostanie	U2			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	FV			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie*	U2			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	FV			
					Przejawy procesu grądowienia	FV			
					Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie *	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	U1			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe*	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			
					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U1		
16.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	91F0	W5 {C8D3}	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa*	U1	U2	U2	
					Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy*	U2			
					Liczba gatunków z grupy wiązy, dęb, jesion występujących w drzewostanie	U1			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	FV			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie*	U2			
					Martwe drewno (łączne zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			

					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	FV			
					Przejawy procesu grądowania	U1			
					Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie *	U2			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	U1			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe*	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			
					Inne zniekształcenia	U1			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U1		
17.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	91F0	W6 {20C0 }	Powierzchnia siedliska			FV		
				Specyficzna struktura i funkcje	Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa*	U1			
					Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy*	U2			
					Liczba gatunków z grupy wiązy, dęb, jesion występujących w drzewostanie	U2			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie*	U2			
					Martwe drewno (łącznie zasoby)	FV			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości*	FV			
					Wiek drzewostanu	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu	U1			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	FV			
					Przejawy procesu grądowania	U1			
					Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie *	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	FV			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe*	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	FV			
					Inne zniekształcenia	FV			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	FV			
				Perspektywy ochrony			U1		

L. p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Na- tura	Stano- wisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Referencyjna ocena wskaż- nika wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjna ocena para- metru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjny stan ochrony stanowiska wg skali FV, U1, U2, XX	Referen- cyjny stan ochrony siedli- ska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
1.	Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	1086	GMO {D269 }	Stan populacji	Obecność gatunku na stanowisku	FV	U1	U1	U1
					Areał zajmowany przez populację	U1			
				Stan siedliska	Ilość martwego drewna	FV	FV		
					Jakość martwego drewna	FV			
					Struktura przestrzenna i wiekowa drzewostanu lub stopień naturalności ekosystemu leśnego	FV			
					Intensywność gospodarowania	FV			
				Perspektywy zachowania					

4. Analiza zagrożeń

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia	Numer stanowiska
		Istniejące	Potencjalne		
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/		W sąsiedztwie stanowisk grunty orne objęte intensywną uprawą (kukurydza, pszenica) oraz intensywnie wykorzystywane łąki. Prawdopodobnie występuje spływ nawozów z tych terenów wraz z wodami opadowymi do starorzeczy – zmiana chemizmu wód, eutrofizacja.	W1 {f6da} W2 {39ad} W6 {7cfd} W8 {4E50}
2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	K01.02 Zamulenie		Niewielkie zamulenie i wypływanie na obrzeżach starorzeczy. Proces bardzo słabo nasilony, wpływ na siedlisko znikomy.	W1 {f6da} W2 {39ad} W6 {7cfd} W7 {3B7C} W8 {4E50}
3.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>		J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Potencjalnie możliwa jest częściowa regulacja koryta rzeki. Aktualnie nie jest to planowane i ewentualna inwestycja jest stosunkowo mało prawdopodobna w związku z granicznym charakterem odcinka. Koryto Odry jest jednak całkowicie uregulowane na większości długości, a w ciągu ostatnich kilkunastu lat w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru powstały dwa poldery. Ewentualne regulacje koryta w obrębie obszaru skutkowałyby silnym pogorszeniem ocen stanu siedliska i perspektyw jego ochrony. Utrzymanie naturalnego charakteru koryta Odry ma decydujące znaczenie dla utrzymania stanu siedliska i możliwości tworzenia się nowych starorzeczy.	W1 {f6da} W2 {39ad} W6 {7cfd} W7 {3B7C} W8 {4E50}
4.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew		Niezbyt duża ilość martwego drewna ogólnie i/lub drewna wielkowymiarowego – negatywny wpływ na bioróżnorodność.	W1 {6424} W2 {2c0d} W3 {a3da} W8 {1574} W10 {0dd1} W11 {fa5a} W14 {cb09} W15 {98D7}

					W16 {2862}
5.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	E03.04 Inne odpady		Odpady m.in. butelki, puszki oraz inne śmieci, a także sterty gruzu i innych odpadów z rozbiórki (częściowo jako utwardzenie dróg polnych). Większość śmieci została naniesiona przez Odrę. Negatywnie wpływają na rozwój runa.	W1 {6424} W2 {2c0d} W8 {1574} W11 {fa5a} W14 {cb09} W15 {98D7} W16 {2862}
6.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska. Dodatkowo w drzewostanie jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> .	W1 {6424}
7.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> oraz nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska. Dodatkowo w drzewostanie jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> .	W2 {2c0d}
8.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> , niecierpki gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> i drobnokwiatowy <i>I. parviflora</i> oraz nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska. Dodatkowo w drzewostanie orzech włoski <i>Juglans regia</i> .	W3 {a3da}
9.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> , niecierpki gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> i drobnokwiatowy <i>I. parviflora</i> oraz klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska.	W8 {1574}
10.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> oraz niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska.	W10 {0dd1}

11.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> oraz nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska.	W11 {fa5a} W16 {2862}
12.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> oraz kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska.	W14 {cb09}
13.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. x bohemica</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> oraz winobluszcz zaroślowy <i>Parthenocissus inserta</i> . Ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska.	W15 {98D7}
14.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I02 Problematyczne gatunki rodzime		Trzy gatunki umiarkowanie ekspansywne, przy niekorzystnych zmianach w siedlisku, np. zwiększeniu prześwietlenia drzewostanu, mogą negatywnie wpłynąć na różnorodność gatunkową runa: pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> , mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i> i jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> .	W3 {a3da}
15.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I02 Problematyczne gatunki rodzime		Facjalna dominacja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> , ogranicza różnorodność gatunkową runa. Ponadto dość duży udział jeżyny popielicy <i>Rubus caesius</i> .	W10 {0dd1}
16.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I02 Problematyczne gatunki rodzime		Umiarkowanie ekspansywna pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> , przy niekorzystnych zmianach w siedlisku, np. zwiększeniu prześwietlenia drzewostanu, może negatywnie wpłynąć na różnorodność gatunkową runa.	W11 {fa5a}
17.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I02 Problematyczne gatunki rodzime		2 gatunki silnie ekspansywne, miejscami dominujące facjalnie: mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i> i pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> . Ograniczają różnorodność gatunkową runa.	W16 {2862}

18.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	E03.04 Inne odpady		Obecność śmieci, w dużej mierze naniesionych prawdopodobnie w czasie wezbrań Odry. Negatywnie wpływają na rozwój runa.	W3 {3913} W5 {C8D3}
19.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> , winobluszcz zarośowy <i>Parthenocissus inserta</i> oraz nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . Gatunki inwazyjne ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska. Dodatkowo w drzewostanie jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> .	W3 {3913}
20.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowce ostrokończyste <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. ×bohemica</i> oraz niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> . Gatunki inwazyjne ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska. Dodatkowo w drzewostanie jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> i dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> .	W5 {C8D3}
21.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	I01 Obce gatunki inwazyjne		W siedlisku występują rdestowce ostrokończyste <i>Reynoutria japonica</i> i pośredni <i>R. ×bohemica</i> , niecierpki drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> i gruczołowaty <i>I. glandulifera</i> oraz nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . Gatunki inwazyjne ograniczają różnorodność runa. Utrudniają także rozwój odnowień drzew typowych dla siedliska. Dodatkowo w drzewostanie jesion pensylwański <i>Fraxinus pennsylvanica</i> .	W6 {20C0}
22.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	I02 Problematyczne gatunki rodzime		Dwa gatunki umiarkowanie ekspansywne, przy niekorzystnych zmianach w siedlisku, np. zwiększeniu prześwietlenia drzewostanu, mogą negatywnie wpłynąć na różnorodność gatunkową runa: pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> i jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> .	W3 {3913}
23.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)		K04.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	Potencjalne zamieranie i rozpad drzewostanu wskutek choroby grzybowej jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> (porażenie przez <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> (= <i>Chalara fraxinea</i>)). Skotkowałoby silnym prześwietleniem, co m.in. stymuluje rozwój gatunków ekspansywnych i inwazyjnych	W3 {3913} W5 {C8D3} W6 {20C0}
24.	1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucu-</i>	I01		Zacienianie odziomkowych części pni oraz leżących kłód (wg	Graniczny

	<i>jus cinnaberinus</i>	Obce gatunki inwazyjne		monitoringu GIOŚ nie można wykluczyć, że może to mieć negatywny wpływ na stopień ich zasiedlenia), utrudnianie odnowienia drzewostanu, skutkujące w przyszłości zanikiem właściwych mikrosiedlisk.	Meander Odry {D269}
25.	1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>		G05.06 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych	Usuwanie drzew martwych i zamierających w związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa dla turystów przy szlaku rowerowym, usuwanie wywrotów i złomów z gruntów rolnych.	Graniczny Meander Odry {D269}
26.	1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>		F03.02.01 Kolekcjonowanie (owadów)	Stanowisko może stać się obiektem zainteresowania ze strony kolekcjonerów.	Graniczny Meander Odry {D269}

Oddziaływania których nie uznano za zagrożenia:

Lp.	Przedmiot ochrony	Kod i nazwa oddziaływania	Opis oddziaływania	Uzasadnienie nieuznania za zagrożenie	Numer stanowiska
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphetion</i> , <i>Potamion</i>	E03.04 Inne odpady	Pojedyncze lub dość liczne odpady (np. plastikowe butelki). Mogą negatywnie wpływać na wzrost roślin, jednak wpływ na stan siedliska zanedbywalnie mały.	Odpady mają mały wpływ na wzrost roślin typowych dla siedliska – zagrożeniem mogą być jedynie pływające butelki, jednak ich liczba jest niewielka i jest to zagrożenie tymczasowe.	W1 {f6da} W6 {7cfd}
2.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	W sąsiedztwie płatów siedliska biegnie uczęszczana droga betonowa, często wykorzystywana w celach rekreacyjnych przez pieszych i rowerzystów. Ze względu jednak na ekspansję rdestowców lub znaczny udział pokrzyw w siedlisku nie jest ono penetrowane. Potencjalnie może	Obszar jest popularnym miejscem rekreacyjnym – spacer i jazda rowerem. Przez obszar przebiega utwardzona, intensywnie wykorzystywana droga. Jednak w związku z trudną dostępnością terenu	W1 {6424} W2 {2c0d} W3 {a3da} W8 {1574} W10 {0dd1} W11 {fa5a} W14 {cb09}

			jednak wiązać się z niewielkim zaśmieceniem płatów siedliska oraz wnikaniem w nie dodatkowych gatunków obcego pochodzenia	zajętego przez siedliska, jej wpływ na przedmioty ochrony jest zanedbywalnie mały. Ewentualne odpady	W15 {98D7}
3.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	W sąsiedztwie płatu siedliska biegnie ścieżka dydaktyczna. Potencjalnie może przyczyniać się do niewielkiego zaśmiecienia płatu siedliska oraz wnikania w nie dodatkowych gatunków obcego pochodzenia.	pozostawiane przez odwiedzających nie stanowią istotnego dodatkowego zagrożenia ponad wpływ odpadów nanoszonych przez wody wezbraniowe Odry.	W16 {2862}
4.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	W sąsiedztwie płatów siedliska biegnie uczęszczana droga betonowa, często wykorzystywana w celach rekreacyjnych przez pieszych i rowerzystów. Ze względu jednak na ekspansję rdestowców lub znaczny udział pokrzyw w siedlisku nie jest ono penetrowane. Potencjalnie może jednak wiązać się z niewielkim zaśmieceniem płatów siedliska oraz wnikaniem w nie dodatkowych gatunków obcego pochodzenia.		W5 {C8D3}

W obszarze zlokalizowana jest m.in. wieża widokowa i betonowe ścieżki (drogi) dzielące płaty siedlisk, wzdłuż których wycinana jest roślinność, w tym eliminowany jest rdestowiec. Obszar dróg jest zadbany i właściwie utrzymywany. Droga betonowa jest często wykorzystywana w celach rekreacyjnych przez pieszych i rowerzystów. Na rzece Odrze organizowane są też spływy kajakowe, przy czym aktualnie właściwie w żaden sposób ta forma rekreacji nie oddziałuje na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Poniżej dokumentacja fotograficzna wybranych elementów infrastruktury związanej z udostępnieniem turystycznym obszaru.

5. Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik ²	Cele działań ochronnych ³
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie siedliska na powierzchni 2,53 ha, w stanie nie pogorszonym z uwzględnieniem procesów naturalnych - utrzymanie naturalnego charakteru i dynamiki koryta Odry. Utrzymanie obecnego (niezadawalający U1) stanu ochrony siedliska w obszarze w obszarze poprzez następujące kształtowanie wskaźników i parametrów oceny siedliska:	
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie parametru w obszarze na poziomie dobrym (FV) – brak wyraźnego kurczenia się powierzchni poza przyczynami naturalnymi, utrzymanie naturalnego charakteru koryta umożliwiającego utrzymanie istniejących i tworzenie się nowych starorzeczy.
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Utrzymanie oceny niezadawalającej (U1) w obszarze – utrzymanie obecności nymfeidów i elodeidów (i/lub chronionych pleustofitów) na przynajmniej 3 stanowiskach.
		Gatunki wskazujące na degenerację	Utrzymanie stanu właściwego w obszarze (FV) - utrzymanie braku obecności gatunków obcych poza moczarką kanadyjską na przynajmniej 3 stanowiskach.
		Barwa wody	Utrzymanie stanu właściwego w obszarze (FV) - barwa wody brązowawo-przezroczysta, słabo zielona lub słabo przezroczysta.
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie oceny niezadawalającej (U1) w obszarze - utrzymanie wskaźnika na poziomie poniżej 900 µS/cm w starorzeczach.
		Przezroczystość wody	Utrzymanie oceny niezadawalającej (U1) w obszarze poprzez utrzymywanie przejrzystości minimum 50 cm na przynajmniej 4 stanowiskach.
		Odczyn wody	Utrzymanie stanu właściwego w obszarze (FV) – pH w granicach 6,5- 7,9.
		Plankton : fitoplankton	Utrzymanie oceny niezadawalającej (U1) poprzez utrzymanie co najwyżej współdominacji sinic i zielenic na przynajmniej 3 stanowiskach.
		Plankton: zooplankton	Utrzymanie oceny niezadawalającej (U1) poprzez utrzymanie co najwyżej współdominacji wrotków na przynajmniej 3 stanowiskach, a obecność wszystkich gatunków eutroficznych nie będzie przekraczać 50% w całym zespole zooplanktonu na tych stanowiskach.

² Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej. ustawy.

³ Wartości parametrów i wskaźników określone zostały w trójstopniowej skali FV (stan właściwy), U1 (stan niezadawalający), U2 (stan zły) zgodnie z metodyką stosowaną w ramach państwowego monitoringu środowiska, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

2.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Utrzymanie siedliska na powierzchni 34,54 ha, z uwzględnieniem procesów naturalnych. Utrzymanie oceny złej (U2) stanu ochrony w obszarze przy równoczesnym zapewnieniu możliwości przetrwania siedliska poprzez następujące kształtowanie wskaźników i parametrów oceny siedliska:	
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie parametru na poziomie dobrym (FV) – powierzchnia siedliska nie zmniejsza się i nie podlega fragmentacji na wyznaczonych płatach siedliska, poza przyczynami naturalnymi.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie niezadowolającym (U1) w obszarze. Utrzymanie kombinacji florystycznej zbliżonej do typowej na co najmniej jednym stanowisku (FV), a na przynajmniej kolejnych trzech utrzymanie kompozycji florystycznej zubożonej, lecz opartej na gatunkach typowych dla łągi. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie udziału gatunków typowych dla lasów liściastych i łągów w runie (przynajmniej pokrzywy zwyczajnej) oraz typowych drzew w drzewostanie.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie złym (U2) przy równoczesnym utrzymaniu dominacji w runie i podszycie gatunków typowych dla siedliska (nawet przy zaburzonych stosunkach ilościowych) na przynajmniej 2 stanowiskach.
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie niezadowolającym (U1), z dopuszczeniem obecności stwierdzonych w obrębie płatów siedliska gatunków obcych drzew, w tym orzecha włoskiego oraz jesionu pensylwańskiego (udział <10% i nie odnawiające się).
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny złej (U2) oceny wskaźnika przy równoczesnym utrzymaniu braku dominacji niecierpka gruczołowatego i rdestowca ostrokończystego na przynajmniej jednym stanowisku. Dopuszcza się dominację rdestowców na pozostałych stanowiskach.
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie niezadowolającym (U1), z dopuszczeniem obecności stwierdzonych w obrębie płatów siedliska gatunków ekspansywnych.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika – utrzymanie średniej ilości martwego drewna w płatach siedliska na poziomie minimum 20 m ³ /ha na minimum 4 stanowiskach.
		Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące > 3 m długości i >50 cm średnicy)	Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) wskaźnika - utrzymanie liczby sztuk drewna wielkowymiarowego na poziomie przynajmniej 3-5 szt./ha na minimum 3 stanowiskach.
		Naturalność koryta rzeczno-	Utrzymanie naturalnego charakteru i dynamiki koryta Odry (stan FV).
		Reżim wodny w tym rytm zalewów,	Utrzymanie naturalnego rytmu zalewów i właściwego uwilgotnienia podłoża związanego z m.in. z naturalnym charakterem rzeki i brakiem regulacji (stan FV).
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) wskaźnika - utrzymywanie >50% udziału drzew w wieku >50 lat na przynajmniej połowie stanowisk.
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) wskaźnika poprzez utrzymanie drzewostanu o przynajmniej częściowo zróżnicowanej strukturze (obecność zwartego drzewostanu i luk) przy równoczesnym

			zwiększeniu liczby młodych drzew.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie nie zadowalającym (U1) naturalne odnowienie obecne, lecz pojedyncze.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika poprzez utrzymanie braku zniszczeń.
		Inne zniekształcenia	Utrzymanie oceny niezadowalającej (U1) poprzez akceptację obecności rozproszonych odpadów nanoszonych przez Odrę, przy równoczesnym braku innych zniekształceń.
		Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	Zachowanie populacji zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> (stan FV).
3.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Utrzymanie siedliska na powierzchni 7,07 ha, z uwzględnieniem procesów naturalnych. Utrzymanie oceny złej (U2) stanu ochrony w obszarze przy równoczesnym zapewnieniu możliwości przetrwania siedliska poprzez następujące kształtowanie wskaźników i parametrów oceny siedliska:	
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie parametru na poziomie dobrym (FV) – powierzchnia siedliska nie zmniejsza się i nie podlega fragmentacji na wyznaczonych płatach siedliska, poza przyczynami naturalnymi.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa (*)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie niezadowalającym (U1) w obszarze – utrzymanie obecności w runie gatunków typowych dla lasów liściastych (przynajmniej bluszczyk kurdybanek i pokrzywa zwyczajna).
		Gatunki dominujące (*)	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie złym (U2) w obszarze i akceptacja dominacji gatunków obcych na większości powierzchni siedliska, przy równoczesnym utrzymaniu dominacji w runie i podszycie gatunków typowych dla siedliska (nawet przy zaburzonych stosunkach ilościowych) na przynajmniej 1 stanowisku.
		Liczba gatunków z grupy „wiązy, dąb, jesion” występujących w drzewostanie	Utrzymanie oceny niezadowalającej (U1) wskaźnika - utrzymanie obecności min. 2 gatunków na co najmniej 60% płatów siedliska oraz 1 gat. na pozostałej powierzchni.
		Różnorodność gatunkowej warstwy krzewów	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika w obszarze poprzez utrzymanie obecności min. 4 gat. na większości powierzchni siedliska.
		Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika – gatunki obce będą stanowić < 10% udziału w drzewostanie.
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (*)	Utrzymanie oceny dobrej (U2) wskaźnika – dopuszcza się zachowanie obecnego udziału gatunków obcych (do 15%).
		Martwe drewno (łączne	Poprawa z oceny niezadowalającej (U1) do oceny dobrej (FV) wskaźnika – wzrost średniej ilości

		zasoby)	martwego drewna w płatach siedliska (w skali obszaru) do poziomu minimum 20 m ³ /ha.
		Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości (*)	Utrzymanie oceny dobrej (FV) w obszarze wskaźnika „martwe drewno wielkowymiarowe” poprzez utrzymanie liczby sztuk drewna wielkowymiarowego >5 szt./ha na przynajmniej 1 stanowisku oraz utrzymanie na kolejnych 2 wartości przynajmniej 3-5 szt./ha.
		Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) wskaźnika poprzez utrzymywanie >50% udziału drzew w wieku >50 lat.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie nie zadowolającym (U1) naturalne odnowienie obecne, lecz pojedyncze.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika poprzez utrzymanie >50% udziału drzewostanów o zwarciu >70%, jednak z obecnością luk i wielopiętrowej struktury drzewostanu.
		Przejawy procesu grądowienia	Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) w obszarze i akceptacja nieznacznych przejawów grądowienia.
		Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie	Utrzymanie oceny złej (U2) wskaźnika, czyli dominacji gatunków obcych na większości powierzchni siedliska z równoczesnym ograniczeniem czynników sprzyjających ich dalszej ekspansji.
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) wskaźnika – przynajmniej na 2 stanowiskach brak dominacji fałszywej gatunków ekspansywnych rodzimych.
		Stosunki wodno-wilgotnościowe (*)	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika poprzez utrzymanie występujących co kilka lat zalewów oraz odpowiedniej wilgotności podłoża.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika poprzez utrzymanie braku zniszczeń związanych z pozyskaniem drewna.
		Inne zniekształcenia	Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) wskaźnika w związku z nanoszeniem śmieci przez Odrę w czasie wezbrań, z jednoczesnym bieżącym ograniczaniem ich występowania.
		Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska	Zachowanie populacji zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> (stan FV).
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie określa się celów działań ochronnych. Reprezentatywność siedliska określono na poziomie „D” (nieznacząca)	
5.	1086 Zgniotek cynobrowy	Utrzymanie występowania gatunku w obrębie siedlisk leśnych w obszarze, z uwzględnieniem procesów naturalnych. Utrzymanie oceny niezadowolającej (U1) stanu ochrony poprzez następujące kształtowanie wskaźników i parametrów oceny siedliska:	

	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Obecność gatunku na stanowisku	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika poprzez utrzymanie aktualnego potwierdzenia występowania gatunku w obszarze.
		Areał zajmowany przez populację	Utrzymanie oceny niezadawalającej (U1) wskaźnika poprzez utrzymanie szerokiego rozprzestrzenienia gatunku w obszarze (przynajmniej 2 z 3 kwadratów siatki UTM obejmujących obszar).
		Ilość martwego drewna	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika poprzez utrzymanie występowania przynajmniej 10 szt./ha drewna nieokorowanego o grubości m.in. 30 cm.
		Jakość martwego drewna	Utrzymanie oceny dobrej (FV) wskaźnika poprzez utrzymanie mniej więcej równego udziału martwego drewna we wszystkich czterech klasach rozkładu.
		Struktura przestrzenna i wiekowa drzewostanu lub stopień naturalności ekosystemu leśnego	Poprawa z oceny niezadawalającej (U1) do oceny dobrej (FV) poprzez utrzymanie zróżnicowanej struktury drzewostanu oraz zwiększenie ilości odnowienia.
		Stopień naturalności ekosystemu leśnego na stanowisku	W związku z brakiem gatunków chrząszczy wyznaczonych dla waloryzacji ww. wskaźnika (oceny FV i U1) wartości i oceny tego wskaźnika nie określono.
		Intensywność gospodarowania	Utrzymanie oceny dobrej (FV) poprzez utrzymanie wyłączenia drzewostanów z gospodarowania.

6. Ustalenie działań ochronnych

LP.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ⁴	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	Szacunkowe koszty (w tys. zł)
Dotyczące ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków					

⁴ Nr działek ewidencyjnych podano wg danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Usługa lokalizacji działek ewidencyjnych, dostęp: 2023.09.21

1.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	<p>Odnowienie sztuczne wierzby kruchej i białej zgodnie z poniższymi zaleceniami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w odległości minimum 15 m od dojrzałych drzew oraz 10 m od innych sadzonek; - na miejscach oczyszczonych wcześniej punktowo z gatunków inwazyjnych (przede wszystkim rdestowców), na powierzchni kołowej o średnicy minimum 2 m, najskuteczniejszymi dostępnymi metodami; - sadzonki (żywokoły) uzyskane zimą z gałęzi dojrzałych drzew o długości 2,5-3 m i średnicy 5-10 cm; - dla ułatwienia ukorzeniania końcówki pędów (30-40 cm) należy okorować, a powyżej (kolejne ok. 30 cm) delikatnie naciąć w kilku miejscach; - sadzonki należy wkopać na minimum 50-60 cm, okorowaną częścią w gruncie; - sadzonki należy pielęgnować przez okres minimum 3 lat, odsłaniając latem z zarastających pędów rdestowców, niecierpka gruczołowatego, i innych ekspansywnych i inwazyjnych gatunków roślin, np. obkasując w promieniu 2 m; - w razie konieczności zastąpić obumarłe sadzonki nowymi. <p>W razie potrzeby dopuszcza się modyfikację zabiegów – związku z trudnymi warunkami realizacji (dominacja rdestowców) prawdopodobne jest pojawienie się trudnych obecnie do przewidzenia czynników, które wymuszą zmianę sposobu realizacji zabiegu wprowadzania odnowienia sztucznego.</p>	<p>W dużych prześwietleniach (min. 10 m średnicy) w obrębie wszystkich płatów siedliska oraz w płatach rdestowca w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w oddaleniu od wysokich, podcinanych przez Odrę brzegów.</p> <p>W pierwszej kolejności (lokalizacje priorytetowe):</p> <ul style="list-style-type: none"> - w obrębie płatu W1 i sąsiadujących z nim zarośli rdestowców - działki 241104_2.0003.AR_1.582, 241104_2.0003.AR_1.583, 241104_2.0010.AR_3.479; - w południowej części płatu W10, zachodniej części płatu W11 i zachodniej części płatu W15 – działka 241104_2.0003.AR_1.610; - wschodniej części płatu W11 – działki 241104_2.0003.AR_1.619, 241104_2.0003.AR_1.621/2; - południowej części płatu W14 – działka 241104_2.0003.AR_1.645. <p>W razie potrzeby, w przypadku pojawienia się dużych</p>	Właściciel lub zarządca terenu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.	<p>99 tys zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie lokalizacji (zwalczanie rdestowców) na łącznej powierzchni około 200 m²: 40000 zł - przygotowanie i sadzenie ok. 70 szt. sadzonek: 200 zł/sadzonkę, 70* 200 zł = 14000 zł - coroczne wyksztanie rdestowców na powierzchni ok. 840 m² przez okres 3 lat: 15000 zł/rok, łącznie 3 *15000 zł = 45 000 zł
----	--	--	--	---	--

		Dopuszcza się zmianę metodyki i zakresu prac, również w przypadku, wypracowania bardziej skutecznych metod.	prześwietleń, poszerzenie o dodatkowe powierzchnie.		
2.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Odnowienie sztuczne gatunkami właściwymi dla siedliska, w połączeniu ze zwalczaniem gatunków inwazyjnych, po stwierdzeniu takiej potrzeby, z zastosowaniem najbardziej skutecznych znanych metod.	Wszystkie płaty siedliska w obszarze. W przypadku pojawienia się dużych prześwietleń (min. 10 m średnicy) w płatach siedliska, przy braku odnowień naturalnych	Właściciel lub zarządca terenu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.	Działanie opcjonalne koszty nie możliwe do oszacowania
3.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Zwalczanie niecierpka gruczołowatego i rdestowców, oraz innych gatunków inwazyjnych (w przypadku ich stwierdzenia) z uwzględnieniem potrzeb ochrony siedliska (w tym zachowania gatunków właściwych dla łęgów), zgodnie z poniższymi zaleceniami: - na powierzchni około 2,5 ha (w rozproszeniu we wschodniej części płatu); - najskuteczniejszymi dostępnymi metodami (preferowane metody mechaniczne); - w przypadku niecierpka gruczołowatego przed okresem kwitnienia (V-VII); - z usunięciem pozyskanej biomasy; - działanie wykonywać przez co najmniej 3 lata,	Wschodnia część powierzchni płatu W10 siedliska w obrębie działki 241104_2.0003.AR_1.612.	Właściciel lub zarządca terenu na podstawie porozumienia ze sprawującym Nadzór nad obszarem Natura 2000 lub sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.	54 tys. zł, w tym: Zwalczanie niecierpka metodami mechanicznymi: 8 tys zł/rok, łącznie 24 tys zł, w tym: - usuwanie: 4000 zł/rok - zbiór i utylizacja biomasy: 4000 zł/rok Zwalczanie rdestowców 10 tys zł/rok, łącznie 30 tys zł, w tym: - usuwanie: 7000 zł/rok - zbiór i utylizacja

		<p>a w razie potrzeby powtarzać (udział gatunków obcych nie powinien przekraczać 10 %).</p> <p>Dopuszcza się zmianę metodyki i zakresu prac, w przypadku, wypracowania bardziej skutecznych metod.</p>			biomasy: 3000 zł/rok
4.	*91E0 Łęgi topolowe, olszowe i jesionowe 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	<p>Ochrona zachowawcza:</p> <p>1. wyłączenie z realizacji wskazań gospodarczych w lasach, związanych z pozyskaniem drewna, w okresie co najmniej najbliższych 10 lat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie obejmuje również usuwanie gatunków drzew obcych geograficznie, - wyłączenie z realizacji wskazań gospodarczych nie obejmuje korzystania z istniejących dróg i szlaków technologicznych. <p>2. pozostawianie martwych i zamierających drzew aż do osiągnięcia i utrzymania następujących wskaźników:</p> <ul style="list-style-type: none"> - min. 3 szt./ha martwego drewna o średnicy min. 50 cm i długości min. 3 m (na co najmniej 25% stanowisk) - łączne zasoby martwego drewna wyższe niż 20 m³/ha (do wartości tej wlicza się również drewno wielkowymiarowe), 	Cała powierzchnia płatów łęgów w obszarze.	Właściciel lub zarządca terenu na podstawie porozumienia ze sprawującym Nadzór nad obszarem Natura 2000	Odstąpienie od działań – bezkosztowo
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych					
5.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami	Monitoring stanu ochrony w zakresie parametrów i wskaźników co 3 lata zgodnie metodyką stosowaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	Na pięciu stanowiskach o współrzędnych środka transektów: W1: X 230119,45 Y 452468,40, W2: X 229964,18 Y 452469,84, W6: X 229691,20 Y 451934,62, W7: X 229500,52 Y 451950,28, W8: X 229326,02 Y 453259,67.	RDOS w Katowicach	Łącznie 10000 zł Koszt monitoringu 1 stanowiska: 1000 zł Liczba stanowisk: 5 Liczba powtórzeń w okresie obowiązywania planu: 2

	z <i>Nympheion, Potamion</i>				Łączny koszt: 1000 zł * 5* 2 = 10000 zł
6.	*91E0 Łęgi topolowe, olszowe i jesionowe	Monitoring stanu ochrony w zakresie parametrów i wskaźników co 3 lata zgodnie metodyką stosowaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz ocena potrzeby wprowadzania odnowień.	Na dziewięciu stanowiskach o współrzędnych środka transektów: W1: X230321,74 Y452263,00, W2: X230425,15 Y453027,60, W3: X229911,15 Y453411,90, W8: X229992,05 Y:452967,78, W10: X229483,32 Y452584,47, W11 X 229181,90 Y452767,95, W14: X229238,98 Y451910,67, W15 X229471,71 Y452188,43, W16 X229399,89 Y453084,79.	RDOŚ w Katowicach	Łącznie 18000 zł Koszt monitoringu 1 stanowiska: 1000 zł Liczba stanowisk: 9 Liczba powtórzeń w okresie obowiązywania planu: 2 Łączny koszt: 1000 zł * 9 * 2 = 18000 zł
7.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Monitoring stanu ochrony w zakresie parametrów i wskaźników co 3 lata zgodnie metodyką stosowaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz ocena potrzeby wprowadzania odnowień.	Na trzech stanowiskach o współrzędnych środka transektów: W3: X 230320,90 Y453050,94, W5: X229504,45 Y452407,57, W6: X229649,48 Y451973,75.	RDOŚ w Katowicach	Łącznie 6000 zł Koszt monitoringu 1 stanowiska: 1000 zł Liczba stanowisk: 3 Liczba powtórzeń w okresie obowiązywania planu: 2 Łączny koszt: 1000 zł * 3* 2 = 6000 zł
8.	*91E0 Łęgi topolowe, olszowe i jesionowe 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Monitoring skuteczności realizacji działań ochronnych w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • udatności nasadzeń; • występowania gatunków typowych dla siedliska; • występowanie gatunków inwazyjnych i ekspansywnych; • innych parametrów wynikających ze stosowanych metod przy realizacji działań ochronnych, co roku, aż do wyprowadzenia nasadzeń na wysokość umożliwiającą ich samodzielne utrzyma-	W miejscach dokonywanie podsadzeń gatunkami właściwymi dla siedliska.	RDOŚ w Katowicach	Na obecnym etapie trudne do poprawnego do oszacowania.

		nie w siedlisku.			
9.	1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	Monitoring stanu ochrony w zakresie parametrów i wskaźników co 6 lat zgodnie metodyką stosowaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. lub pozyskanie danych z Państwowego Monitoringu Środowiska.	Na dotychczas wyznaczonym stanowisku: Graniczny Meander Odry {D269}	RDOŚ w Katowicach	Łącznie 7000 zł Koszt monitoringu 1 stanowiska: 3500 zł Liczba stanowisk: 1 Liczba powtórzeń w okresie obowiązywania planu: 2 Łączny koszt: 3500 zł * 1* 2 = 7000 zł
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.					
Brak konieczności uzupełnienia wiedzy na temat przedmiotów ochrony obszaru.					

Uzasadnienie przyjętego zakresu działań ochronnych:

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

91E0*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe

1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*

Największym zagrożeniem dla lasów łęgowych (91E0 i 91F0) i jednocześnie trwałości siedliska zgniotka cynobrowego są rdestowe [rdestowiec japoński (r. ostrokończysty) i rdestowiec czeski (r. pośredni)] czyli inwazyjne gatunki obce (zwane dalej IGO) sklasyfikowane jako „stwarzające zagrożenie dla Polski rozprzestrzenione na szeroką skalę”, w świetle zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. poz. 2649). Ponadto z gatunków wymienionych w ww. rozporządzeniu występuje również niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera* (Inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii rozprzestrzenione na szeroką skalę)

W świetle zapisów art. 21 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718). jeżeli w środowisku został stwierdzony IGO stwarzający zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski, działania zaradcze po wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO, przeprowadza m.in.:

1. zarządca nieruchomości - na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa oraz na nieruchomości stanowiącej własność państwowej osoby prawnej, po otrzymaniu zawiadomienia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, o konieczności prowadzenia działań zaradczych, zgodnie z art. art. 16 ust 7;
2. podmiot władający będący osobą fizyczną albo inną niż państwowa osobą prawną, albo inną niż państwowa jednostką organizacyjną - na nieruchomości, którą włada, po otrzymaniu zawiadomienia wójt, burmistrz albo prezydent miasta, o konieczności prowadzenia działań zaradczych zgodnie z art. art. 16 ust 7; (za wyjątkiem sytuacji, gdy na wniosek władającego, został on zwolniony z wykonania działań ochronnych na podstawie art. 21 pkt 6 ustawy o gatunkach obcych);
3. właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta (poza obszarami morskimi, parkami, rezerwatami i gruntami będącymi we władaniu Lasów Państwowych oraz powyżej wskazanymi).

Działania zaradcze obejmują:

- środki fizyczne - wykopywanie, wrywanie, koszenie, ścinanie, uszkodzanie, zbieranie, zaorywanie lub zacienianie tych roślin, ścinanie, uszkodzanie lub zbieranie części, z których te rośliny mogą się rozmnożyć, wypas zwierząt, zmianę stosunków wodnych, okrywanie, ściółkowanie, usuwanie wierzchniej warstwy gleby lub osadów dennych, odgradzanie, tworzenie stref buforowych dla tych roślin lub przetrzymywanie ich w obiektach izolowanych;
- środki chemiczne – stosowanie środków ochrony roślin wprowadzonych do obrotu na podstawie wydanego przez ministra właściwego do spraw rolnictwa zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, art. 30 ust. 1, art. 41, art. 51 lub w art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.1)), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1107/2009”, lub pozwolenia na handel równoległy, o którym mowa w art. 52 rozporządzenia nr 1107/2009, lub stosowanie innych środków chemicznych zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi środków biobójczych.

Można zastosować również metody mieszane obejmujące środki fizyczne i chemiczne

Działania zaradcze w stosunku do roślin należących do IGO przeprowadza się także w następujących warunkach:

- 1) w miarę możliwości w początkowej fazie ich rozwoju, a zwłaszcza przed ich kwitnieniem lub owocowaniem;

2) w pierwszej kolejności stosuje się środki fizyczne, a w przypadku, gdy zastosowanie wyłącznie środków fizycznych nie byłoby skuteczne stosuje się środki chemiczne.

Formułując zapisy dotyczące działań ochronnych, które będą docelowo uwzględnione w zarządzeniu, wzięto pod uwagę § 137. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 283) tj. zakaz powtarzania w zarządzeniu przepisów ustaw oraz przepisów innych aktów normatywnych. Jednocześnie obowiązująca ustawa o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718) w sposób bardzo ogólny definiuje sposób prowadzenia działania zaradcze jako np. bezpośrednie zwalczanie lub tworzenie stref buforowych – zatem ostateczny kształt działań zostanie ustalony przez Organy decydujące o zakresie działań zaradczych. Mając na względzie zakładany cel działań ochronnych, w niniejszej dokumentacji i zarządzeniu uwzględniono priorytetowe działania związane z potrzebą zachowania łągów, w tym biorąc pod uwagę uwarunkowania ich występowania w obszarze Natura 2000 oraz doprecyzowując sposób postępowania z gatunkami inwazyjnymi.

Kwestią kluczową jest zachowanie trwałości drzewostanów, w tym w przypadku wystąpienia podsadzanie gatunków właściwych dla siedliska. Wytypowano również płat siedliska 91E0, gdzie pokrycie gatunków inwazyjnych jest najmniejsze, gdzie powinno następować całkowite ich usuwanie.

Przy sporządzaniu zapisów uwzględniono brak realnej możliwości całkowitego zniszczenia/ zwalczania rdestowców, mając na względzie położenie obszaru przy granicy polsko – czeskiej oraz znaczące zasoby tych gatunków po stronie czeskiej. Całkowite zwalczanie rdestowców z uwagi na skalę inwazji, potrzebę współpracy międzynarodowej, niską skuteczność i kosztochłonność zabiegów, które dodatkowo muszą być realizowane systematycznie przez co najmniej kilka lat, aktualnie wydaje się wątpliwe. Możliwa jest w pewnym zakresie kontrola populacji gatunków, w szczególności punktowa eliminacja poprzez działania ukierunkowane na odtworzenie i zachowanie trwałości drzewostanów stanowiących siedlisko 91E0 i 91F0 oraz jednocześnie siedlisko zgniotka cynobrowego.

Działania wynikające z ustawy o gatunkach obcych mogą i powinny być realizowane w znacznie szerszym zakresie, w przypadku opracowania takiej koncepcji przez podmioty odpowiedzialne za zwalczanie tych gatunków obcych, uwzględniając potrzebę utrzymania lub poprawy wskaźników stanu siedlisk i gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000.

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

Szereg potrzeb i działań związanych z utrzymaniem właściwego stanu wód zawiera m.in. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335) - RW60000911389; Bełk

RW600011117159 Odra od granicy do Kanału Gliwickiego. Są to szczególności:

- 1) Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność
- 2) Promocja działań wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze spływem powierzchniowym (przeciwdziałanie erozji, strefy buforowe i inne). Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”.
- 3) Działania doradcze ukierunkowane są na: doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych
- 4) Kontrola przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach i korzystania z wód: przeglądy udzielonych pozwoleń wodnoprawnych dla wód, gdzie jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych (na podstawie art. 325 pr.w.), kontrola gospodarowania wodami (na podstawie art. 334 pr. w.) oraz wykonanie przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (na podstawie art. 416 pr.w.) w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych.

Mają na względzie, że szereg działań związanych z ograniczeniem nawożenia w rolnictwie oraz utrzymaniem właściwej czystości wód leży w kompetencjach innych jednostek, tut. Urząd planuje jedynie wykonywanie bieżącego monitoringu stanu siedlisk.

7. Wskazania do dokumentów planistycznych

L.p.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (<i>Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody</i>)
		Nie stwierdza się potrzeby wprowadzania zmian do dokumentów planistycznych

8. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

Nie stwierdza się potrzeby sporządzania planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013

9. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

Standardowy Formularz Danych o obszarze jest aktualny i dane w nim zawarte odzwierciedlają stan siedlisk i gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013. Nie przewiduje się zmiany SDF oraz zmiany granic obszaru Natura 2000.

10. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

Obwieszczeniem znak WPN.6320.2.2023.MA z dnia 25 stycznia 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach poinformował o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013

Obwieszczenie wywieszono na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w dniach od 25 stycznia 2023 roku do 15 lutego 2023 roku oraz na tablicy ogłoszeń gminy, na której terenie położony jest obszar Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013, tj. w siedzibie Urzędu Gminy Krzyżanowice w dniach od 26 stycznia 2023 roku do 13 lutego 2023 roku. Ponadto obwieszenie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach dnia 25 stycznia 2023 roku oraz w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. Dzienniku Zachodnim dnia 30 stycznia 2023 roku.

Pismem znak WPN.6320.13.2023 z dnia 21 grudnia 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach przekazał do zaopiniowania potencjalnym zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, informację o możliwości uczestnictwa w sporządzaniu projektu planu zadań ochronnych i składania uwag oraz udostępnił konsultowany projekt dokumentacji oraz wstępny projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013.

Uwagi i wnioski oraz sposób ich rozpatrzenia zostały zawarte w przygotowywanej dokumentacji.

Informację o sporządzeniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 oraz o możliwości zapoznania się z nimi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach podaje do publicznej wiadomości obwieszczeniem wywieszanym na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz na tablicy ogłoszeń gminy Krzyżanowice, na której terenie położony jest obszar Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013.

Ponadto informację o sporządzeniu projektu zarządzenia publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych oraz sposób ich rozpatrzenia zostaną zawarte w uzasadnieniu do projektu zarządzenia

11. Zestawienie uwag, wniosków i informacji otrzymanych w trakcie opracowywania dokumentacji/ projektu planu zadań ochronnych:

l.p.	Podmiot zgłaszający / data	Uwagi i wnioski (treść zgłoszonych postulatów/ informacji)	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu pismem z dnia 3 stycznia 2024 r.	W nawiązaniu do pisma nr WPN.6320.13.2023.JC, przesłanego mailem z dnia 21.12.2023 r., a także prowadzonego przez BULiGL projektu Life pn. „Odtworzenie oraz zachowanie obszarów bagiennych, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury” informuję, że w 2024 r. w ramach ww. projektu przewiduje się objąć pracami terenowymi obszar Natura 2000 Graniczny Meander Odry, mającymi na celu weryfikację i ocenę stanu siedlisk przyrodniczych oraz zaproponowanie zakresu działań ochronnych. W związku z powyższym, BULiGL Oddział w Brzegu będzie mógł wnieść uwagi merytoryczne po przeprowadzonych pracach.	<i>Nie dotyczy - brak uwag/wniosków</i> Jednocześnie wyjaśniam, że w ostatnim dziesięcioleciu było przeprowadzonych kilka inwentaryzacji i monitoringów dot. obszaru Natura 2000 i niewątpliwie wymagana jest niezwłoczna aktualizacja PZO, w szczególności w związku ze zmianami w wykazie przedmiotów ochrony. Tut. Urząd posiada kompletne dane pozwalające na określenie działań i koncepcji ochrony siedlisk w obszarze Natura 2000. Z uwagi na charakter obszaru (w szczególności presję rdestowców) wykonanie działań ochronnych i zachowanie siedlisk będzie wyzwaniem i może wiązać się z wystąpieniem wielu niemożliwych do przewidzenia okoliczności. Przedstawiona koncepcja ochrony została określona w sposób elastyczny i dopuszcza modyfikację działań ochronnych wg. bieżących potrzeb.
2	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach pismem znak: ZO.0201.21.2023, z dnia: 4 stycznia 2024 r.	W odpowiedzi na pismo zn. spr.: WPN.6320.13.2023.JC z dnia 21 grudnia 2023 r. dotyczące zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 informuję, iż Lasy Państwowe nie prowadzą działalności w ww. obszarze. Zaplanowane działania ochronne nie będą miały wpływu na lasy i pozostałe grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, położone wzdłuż rzeki Odry, poniżej Granicznego Meandru Odry.	<i>Nie dotyczy - brak uwag/wniosków</i>

3	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, pismem znak: NN.0201.1.2024 z dnia 5 stycznia 2024 r.	W odpowiedzi na pismo: WPN.6320.13.2023 z 21 grudnia 2023 roku w sprawie ewentualnego wniesienia uwag do plany zadań ochronnych na w/w obszarze Nadleśnictwo Rudy Raciborskie informuje, że nie zarządza, w imieniu Skarbu Państwa, żadnymi obszarami na rozpatrywanym terenie, najbliższym położonym drzewostanem jest „Las Tworkowski” oddalony około dziewięciu kilometrów (w linii prostej) na północny-zachód. Tym samym planowane działania ochronne nie będą miały wpływu na grunty pozostające w zarządzie naszego Nadleśnictwa.	<i>Nie dotyczy - brak uwag/wniosków</i>
4.	Gmina Krzyżanowice Pismem znak: RS 60422024, z dnia 10 stycznia 2024 r.	W odpowiedzi na pismo WPN.6320.13.2023.JC w zakresie prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 z dnia 19 grudnia 2023r., dziękujemy za zaproszenie gminy Krzyżanowice do procesu powstania ww. opracowania. W związku powyższym zwracamy się prośbą o uregulowanie w w/w planie kwestii ewentualnych inicjatyw projektowych, w tym także inwestycji związanych z turystyką i ochroną środowiska, które mogą być realizowane, jeśli nie stanowią zagrożenia dla przedmiotów ochrony W obszarze Natura 2000. Teren ten cieszy się dużym zainteresowaniem jako obszar aktywności wolnoczasowych, dlatego w naszych planach projektowych są różne rozwiązania adekwatne do oczekiwań, jednocześnie bez zbytej ingerencji w zasoby naturalne z odniesieniem do	W rozdziale 4 dokumentacji pod tabelę zagrożeń odniesiono się w do oddziaływań w obszarze, <u>nie</u> uznanych za zagrożenie, czyli związanych z turystyką. Jednocześnie wyjaśniam ze z uwagi na formę i wymogi prawne dotyczące treści, które powinny być zawarte w zarządzeniu, zawierać ono może opis zagrożeń, celów działań i działań ochronnych wyłącznie dla przedmiotów ochrony obszaru oraz ewentualne wskazania do zmian obowiązujących dokumentów planistycznych (jeżeli stwierdzona zostanie taka potrzeba). Nie jest możliwe uwzględnienie w zarządzeniu wytycznych co do zagospodarowania turystycznego. Nie wyklucza to w żaden sposób realizacji nowych inwestycji i projektów, pod warunkiem, że nie będą oddziaływać znacząco negatywnie na siedliska i gatunki będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.

		<p>odciążenia turystycznego tego obszaru. Całokształt zależności związanych z ochroną środowiska jest skomplikowany, ale mając świadomość cennej przyrodniczej tego terenu zależy nam na dopuszczalności rozwiązań projektowych, tak aby obszar ten nie był ograniczony.</p>	
5.1	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie pismem znak: GL.RZŚ.492.5.2023.AS z dnia 15 stycznia 2024 r.</p>	<p>RZGW w Gliwicach wnosi by w opracowywanym dokumencie uwzględniać wykonywania niezbędnych prac utrzymaniowych, mających na celu zabezpieczenie mienia i życia ludzi oraz ochronę gruntów rolnych, poprzez m.in. usuwanie z koryta rzeki Odry zatorów, wywrotów suchych drzew, zabudowę wywrw brzegowych, koszenie wałów przeciwpowodziowych</p>	<p>Z uwagi na formę i wymogi prawne dotyczące treści, które powinny być zawarte w zarządzeniu, zawierać ono może opis zagrożeń, celów działań i działań ochronnych wyłącznie dla przedmiotów ochrony obszaru oraz ewentualne wskazania do zmian obowiązujących dokumentów planistycznych (jeżeli stwierdzona zostanie taka potrzeba).</p> <p>Wskazane prace w żaden sposób nie wiążą się z ochroną siedlisk przyrodniczych, zatem nie zostaną uwzględniane w zarządzeniu.</p> <p>Utrzymanie naturalnego charakteru koryta Odry ma decydujące znaczenie dla utrzymania właściwego reżimu wodnego w obrębie siedliska 91E0 i możliwości tworzenia się nowych starorzeczy. W celach ochrony wskazano na potrzebę utrzymania naturalnego charakteru koryta umożliwiającego utrzymanie istniejących i tworzenie się nowych starorzeczy.</p> <p>Prowadzone w przyszłości działania nie powinny być sprzeczne z ustanowionymi celami działań ochronnych.</p>

5.2	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie pismem znak: GL.RZŚ.492.5.2023.AS z dnia 21 marca 2024 r.</p>	<p>RZGW w Gliwicach informuje, że w ostatnich 10 lat nie były podejmowane żadne działania związane z zabudową wyrw brzegowych rzeki Odry, likwidacją zatorów z koryta rzeki, wycinka drzew czy usuwaniem wiatrołomów w obszarze Natura 2000 Graniczny Meander Odry. Wyjątek stanowią jedynie coroczne wykaszanie lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Odry na obrębie Chatupki, który w nieznacznej części wpisuje się w obszar chroniony. Na najbliższe lata nie planowane również roboty utrzymaniowe koryta rzeki Odry, ani też inne działania wykraczające poza wskazane jako niezbędne dla ochrony tego obszaru. W sytuacji zaistnienia konieczności prowadzenia działań awaryjnych mających na celu zabezpieczenie mienia i życia ludzi, podejmowane będą stosowne czynności zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad przedmiotowym obszarem Natura 2000. Ponadto działania te będą przedmiotem uzgodnień z Republiką Czeską jako zobowiązanie wynikające z zawartej w 2015 roku umowy o współpracy na wodach granicznych w dziedzinie gospodarki wodnej.</p>	<p><i>Brak uwag – dodatkowe wyjaśnienia złożone na wniosek RDOŚ w Katowicach</i></p>
6	<p>Pani Barbara Tokarska Guzik Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytet Śląski w</p>	<p>Uwagi zgłoszono do obowiązującego PZO ustanowionego w 2013 r.</p> <p>Uwaga 1: 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Eliminacja gatunków obcych ekologicznie i geograficznie z drzewostanów – usunięcie dębu czerwonego</p>	<p>Ad 1. Wycinka dębów czerwonych, chociaż stanowią gatunek obcy, wiąże się z ryzykiem rozprzestrzenienia bardziej niebezpiecznych gatunków inwazyjnych jakimi są rdestowce i całkowitą degradacją drzewostanów.</p>

	<p>Katowicach pismem z dnia 15 stycznia 2024 r.</p>	<p><i>Nie wskazano liczby drzew wymagających usunięcia oraz metod usuwania. Wydaje się, że należałoby uwzględnić alternatywne metody usuwania drzew, ponieważ mechaniczna wycinka w zależności od warunków lokalnych i rozmiarów wycinki może w następstwie doprowadzić do rozprzestrzenienia się innych gatunków obcych (w tym rdestowców, niecierpka gruczołowego)</i></p> <p>Uwaga 2 91F0 Łęgowa lasy dębowo-wiązowo jesionowe Eliminacja gatunków obcych ekologicznie i geograficznie z drzewostanów – usunięcie świerka, dębu czerwonego i topoli kanadyjskiej. <i>Uwaga jw.</i></p> <p>Uwaga 3 Obserwacja reakcji roślinności na ciecia ma na celu eliminację obcych dla siedliska gatunków drzew oraz monitoring tempa odnawiania lasu w miejscach wykonanych cięć wraz z wprowadzeniem właściwych dla siedliska gatunków drzew. <i>Zalecenie właściwe, jednak istotne byłoby dostosowanie obserwacji (w tym sposobu i zakresu monitoringu do zastosowanych metod eliminacji)</i></p> <p>Uwaga 4 Badania mające na celu odnalezienie skutecznych metod zwalczania roślin inwazyjnych. Zlecenie wykonania badań w drugim pięcioleciu obowiązywania planu.</p>	<p>Problem został już zdiagnozowany po ustanowieniu PZO i w związku z powyższym nie podejmowano żadnych działań polegających na usuwaniu drzew z drzewostanów.</p> <p>Z tego względu również w projektowanym planie zadań ochronnych skupiono się na utrzymaniu trwałości drzewostanów i wprowadzanie podsadzeń gatunków właściwych dla siedlisk w naturalnych lukach. Aktualnie nie planuje się usuwania dębu czerwonego.</p> <p>Ad 2 Akceptuje się występowanie drzewostanów z udziałem gatunków obcych w drzewostanach.</p> <p>Ad 3 Uwaga jest zasadna w kontekście nowych planowanych zadań i uwzględniono dodatkowo w projekcie PZO „monitoring skuteczności prowadzenia działań ochronnych”, w celu badania w szczególności monitoringu tempa odnawiania lasu w wyniku wprowadzanych nasadzeń.</p> <p>Ad 4 Działania było przewidziane do realizacji w latach 2017-2023. RDOŚ nie zlecał dotychczas takich prac, nie mniej jednak zakres działania wpisywał się w projekt prowadzony przez GDOS. POIS.02.04.00-00-0100/16-</p>
--	--	---	--

		<p><i>W uzasadnieniu wskazuje się na konieczność poszukiwania skutecznych metod zwalczania roślin inwazyjnych, jednak powstaje wątpliwość, dlaczego działanie planowane jest dopiero drugim pięcioleciu? Czy zostały uwzględnione zapisy Ustawy o gatunkach obcych i powiązanego rozporządzenia. Warto zaznaczyć, że w przypadku niektórych inwazyjnych gatunków obcych – niecierpek gruczołowaty, kolczurka klapowana – znane są metody, które mogą zminimalizować zagrożenie</i></p> <p>Uwaga 5 przedstawionych dokumentach nie wymieniono</p>	<p>00 pod nazwą „Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną. zakończonego w 2023 r.”</p> <p>W ostatnich latach zostało zrealizowanych wiele projektów przez różne jednostki dot. zwalczania gatunków obcych. Dlatego nie planuje się już takiego zadania w trakcie obowiązywania nowego PZO, dopuszcza się natomiast modyfikację działań ochronnych wg potrzeb i na podstawie najnowszej wiedzy.</p> <p>Kwestia zależności pomiędzy zarządzeniem a ustawą o gatunkach obcych został omówiona w rozdziale 6 dokumentacji pod tabelą z działaniami ochronnymi</p> <p>Formułując zapisy dotyczące działań ochronnych, uwzględnić należy również § 137. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 283) tj. zakaz powtarzania w zarządzeniu przepisów ustaw oraz przepisów innych aktów normatywnych. Mając na względzie zakładany cel działań ochronnych, w niniejszej dokumentacji i zarządzeniu uwzględniono priorytetowe działania związane z potrzebą zachowania łągów, w tym biorąc pod uwagę uwarunkowania ich występowania w obszarze Natura 2000 oraz doprecyzowując sposób postępowania z gatunkami inwazyjnymi.</p> <p>Ad.5 Kolczurka klapowana znajduje się w opisie zagrożeń dla łągów</p>
--	--	--	---

		<p>kolczurki klapowanej <i>Echinocystis lobata</i> – gatunku, który występuje na obszarze Natura 2000 Graniczny Meander Odry, a który znajduje się w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski rozprzestrzenionych na szeroką skalę (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów).</p>	<p>Na siedliskach łągowych planuje się odnowienie sztuczne gatunkami właściwymi dla siedliska, w połączeniu ze zwalczaniem gatunków inwazyjnych, po stwierdzeniu takiej potrzeby, z zastosowaniem najbardziej skutecznych znanych metod. Czyli w naturalnych lukach, gdzie presja gatunków inwazyjnych jest największa wprowadzane będą podsadzenia połączone z pielęgnacją nasadzeń, w tym zwalczanie gatunków obcych. Zwalczanie planowane jest również na jednym stanowisku, gdzie jeszcze gatunki obce nie dominują w siedlisku. W związku z uwagą zmodyfikowano opis działań ochronnych i podkreślono potrzebę zwalczania wszystkich gatunków inwazyjnych i ekspansywnych, nie tylko rdestowca</p>
7.	<p>Departament Zarządzania Zasobami Przyrody Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska pismem znak DZP-WP.6320.183.2023.JB, z dnia 24 stycznia 2024 r.</p>	<p>W odpowiedzi na pismo z dnia 21 grudnia 2023 r., znak: WPN.6320.13.2023.JC informujące o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 informuję, iż wątpliwości budzą zapisy zawarte w załączniku nr 4 do projektu zarządzenia dotyczące utrzymania siedlisk przyrodniczych na powierzchniach mniejszych niż te wskazane w sdf obszaru i tak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ siedlisko 3150 w sdf jest 2,53 ha natomiast w projekcie pzo jest 2,5 ha; ☐ siedlisko 91E0 w sdf jest 34,54 ha natomiast w projekcie pzo jest 34 ha; ☐ siedlisko 91F0 w sdf jest 7,07 ha natomiast w projekcie pzo jest 7 ha 	<p>Doprecyzowano zapisy tak aby były w 100% zgodne z zapisami SDF tj podając powierzchnię siedlisk w hektarach, jej wartość zaokrąglono do dwóch miejsc po przecinku.</p>

12. Literatura

Zestawienie ekspertyz/publikacji wykorzystanych do opracowania planu:

1. Standardowy Formularz Danych (SDF) dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 (stan na maj 2023)
2. Kulpiński K., Tyc A. 2022 „Monitoring przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013” (ekspertyza wykonana na zlecenie RDOŚ Katowice- siedliska 3150, 91E0, 91F0/ uzupełnienie do badań w 2020 r)
3. Kulpiński K., Tyc A., Olszanowska-Kuńska K. 2020 Monitoring przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 (ekspertyza wykonana na zlecenie RDOŚ Katowice- siedliska 3150, 91E0, 91F0 i zgniotek cynobrowy)

13. Załączniki

1. Standardowy Formularz Danych (SDF) dla obszaru Natura 2000 Graniczny Meander Odry PLH240013 (stan na maj2023)
2. Mapa rozmieszczenia siedlisk i priorytetowych działań ochronnych.